

دوستی و خویشاوندی

میان اهل بیت و صحابه

نمونه هایی دال بر ارتباط صمیمی
میان اهل بیت و صحابه

مترجم

اسحاق دبیری (رحمه الله)

تهیه و تنظیم

علی بن حمد تمیمی (پژوهشگر)

دوستی و خویشاوندی

میان اهل بیت و صحابه

نمونه هایی دال بر ارتباط صمیمی
میان اهل بیت و صحابه

تهیه و تنظیم
علی بن حمد تمیمی (پژوهشگر)

مترجم
اسحاق دبیری (رحمه الله)

ح) إسحاق عبد الله العوضي، ١٤٣٠ هـ

مكتبة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

التميمي، علي
الآل و الصحابة محبة و قرابة / الفارسية / علي التميمي -
الرياض، ١٤٣٠ هـ

٤٣ ص : ٢١ سم

رقمك: ٩٧٨-٦٠٣-٠٠-٣٦٣٧-٠

١- آل البيت ٢- الصحابة و التابعون ٣- الاسلام- تراجم
آل العترة

١٤٣٠/٦٨٦٠

ديوي ٢٣٩.٩

رقم الإيداع: ١٤٣٠/٦٨٦٠

رقمك: ٩٧٨-٦٠٣-٠٠-٣٦٣٧-٠

تقديم به

دوستان اهل بيت و اصحاب بزرگوار

این کتاب با همکاری سایت عقیده و اسلام تکس ترجمه و تنظیم شده است.

www.aqeedeh.com

www.islamtxt.com

ترجم هذا الكتاب من النسخة العربية (الآل و الصحابة... محبة و قرابة) إصدار مبزة الآل و
الأصحاب - الكويت سنة ٢٠٠٨ م

فهرست

- ۱ ..... پیشگفتار
- ۳ ..... نمونه‌ی نخست: خویشاوندی سببی میان پیامبر ﷺ و خلفای راشدین ﷺ
- ۵ ..... نمونه‌ی دوم: دختران پیامبر ﷺ
- ۷ ..... نمونه‌ی سوم: ازدواج علی بن ابی طالب ﷺ با فاطمه‌ی زهرا ﷺ
- ۹ ..... نمونه‌ی چهارم: نامهایی که مورد پسند علی و فرزندان او بودند
- ۱۱ ..... نمونه‌ی پنجم: خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و ابوبکر صدیق ﷺ
- ۱۳ ..... نمونه‌ی ششم: من از دو جهت فرزند ابوبکر
- ۱۵ ..... نمونه‌ی هفتم: خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر بن خطاب ﷺ
- ۱۷ ..... نمونه‌ی هشتم: من فرزند دو خلیفه هستم
- ۱۹ ..... نمونه‌ی نهم: عثمان بن عفان ﷺ در بیت پیامبر ﷺ
- ۲۳ ..... نمونه‌ی دهم: خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان ﷺ
- ۲۵ ..... نمونه‌ی یازدهم: خویشاوندی سببی میان اهل بیت پیامبر ﷺ و عموزاده‌هایش
- ۲۷ ..... نمونه‌ی دوازدهم: زبیر ﷺ در منزل پیامبر ﷺ
- ۲۹ ..... نمونه‌ی سیزدهم: ارتباط خویشاوندی میان خاندان علی ﷺ و خاندان زبیر ﷺ
- ۳۱ ..... نمونه‌ی چهاردهم: ارتباط خویشاوندی میان خاندان علی ﷺ و خاندان طلحه ﷺ
- ۳۳ ..... نمونه‌ی پانزدهم: دامادهای حسین بن علی بن ابی طالب ﷺ از میان فرزندان اصحاب
- ۳۵ ..... نمونه‌ی شانزدهم: محمد باقر ﷺ
- ۳۷ ..... نمونه‌ی هفدهم: حفصه دختر محمد دیباج و نوه‌ی خلفای راشدین و طلحه و زبیر ﷺ
- ۳۹ ..... نمونه‌ی هیجدهم: امهات المؤمنین یا همسران پیامبر ﷺ
- ۴۱ ..... نمونه‌ی نوزدهم: عشره‌ی مبشره
- ۴۳ ..... نمونه‌ی بیستم: دولت اسلامی تا پایان عصر خلفای راشدین ﷺ
- ۴۴ ..... برخی از کتاب‌های چاپ شده سایت عقیده

پیشگفتار

الحمد لله الذي أرسل رسوله بالهدى ودين الحق ليظهره على الدين كله، وكفى بالله شهيدا، والصلاة والسلام على المبعوث إلى الناس كافة ليكون لهم بشيرا ونذيرا، وعلى آله وأصحابه الأئمة الطاهرات الذين بلغوا سنة نبينهم وسلم تسليمنا مزيدا.

این نمونه های بیستگانه گویای محبتی ناگسستنی و خویشاوندی بسیار محکم میان اهل بیت و اصحاب پیامبرند. این کتاب با دلائل روشن و محکم موضوع محبت موجود میان آنها را ثابت می نماید همانگونه که خداوند در توصیف آنها بیان داشته: «رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» (نسبت به یکدیگر مهربان و دلسوزند)

زیرا آنها در بهترین شرایط زمانی و پیرامون بزرگترین پیامبر الهی می زیستند، و در مدرسه ی آن بزرگوار شاگردی نموده و تربیت شده بودند. و بعد از پیامبر ﷺ نیز با اخلاق و رفتار خویش به عنوان معلم جامعه ی بشری پا به میدان گزاردند.

اکنون به روابط محکم خویشاوندی سببی آنها در طول پنج الی شش نسل اشاره خواهیم کرد، که این نیز خود دال بر رابطه ی محکم و ناگسستنی اجتماعی و محبت بیش از حد میان آنان می باشد.

چند نکته مهم در ارتباط با این خویشاوندی:

۱) این خویشاوندی سببی همراه با ذکر نام آنها هم در منابع شیعه و هم در منابع سنی به طور مساوی ذکر شده است.

۲) کتابهای تاریخی و شرح حال گذشتگان این قضیه را به طور سطحی نه پژوهشی مورد بحث قرار داده اند، چه بسا بسیاری از خویشاوندیهای صورت گرفته میان اهل بیت و اصحاب پیامبر ﷺ در کتابهای تاریخی ذکر نشده باشند و یا اینکه اصلا به دست ما نرسیده باشند.

۳) موضوع ازدواج و خویشاوندی سببی در فرهنگ عربی موضوعی بسیار با اهمیت بوده و عربها جز با خانواده ی اصیل و شرافتمند ازدواج نمی کردند، سپس اسلام آمد و ضمن تأیید این کار، تقوی را به عنوان معیار نخست ازدواج معرفی نمود، لذا انتخاب همسر تا به امروز یک مفهوم اصیل اسلامی بوده و باقی خواهد ماند.

۴) گزینش نام برای فرزندان یکی از عاداتی بشر است و تنها مربوط به مسلمانان نیست و در هر جامعه ای، فرد تنها نام کسانی را برای فرزندش برمی گزیند که بیانگر عطوفت قلبی و قرابت فکری و اعتقادی او نسبت به آنها باشد و یا اینکه بیانگر جایگاه اجتماعی آنان باشد.

۵) قبیله ی بنی هاشم جز با افراد همسطح شان از لحاظ دینی و خانوادگی ازدواج نمی کردند، و حتی حُکام در مسأله ی فسخ نکاح قبیله ی بنی هاشم با غیر همسطح خویش دخالت می کردند، و شواهد تاریخی راجع به این قضیه بسیار زیادند.

از خداوند بزرگوار خواهانیم که این کتاب را مورد استفاده ی مردم قرار دهد و آن را مایه ی اتحاد مسلمانان بگرداند.

علی بن حمد تمیمی

۲۲ جمادی الاول ۱۴۲۹ هـ

۲۷ می ۲۰۰۸ م

دوستی و خویشاوندی میان
اهل بیت و اصحاب

خویشاوندی میان پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم و خلفای راشدین رضی الله عنهم

دامادهای پیامبر ﷺ

پدران همسران پیامبر ﷺ و همسایگانش در قبر

رابطه پدر و فرزندی
رابطه ازدواج
دختران پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم
همسران پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم

پیامبر صلی الله علیه وسلم می فرماید:
«علیکم بستی و سنّة اخفاء الراشدين المهدیین»
شما را به راه و روش خود و خفای راشدین که بر هدایت هستند وصیت می کنم
حدیث صحیح روایت شده در سنن اربعه و مسند احمد

نمونه اول

خویشاوندی سببی میان پیامبر ﷺ و خلفای راشدین

این نمونه از ارتباط و همبستگی میان خلفای راشدین با پیامبر ﷺ سخن می گوید. ابوبکر صدیق رضی الله عنه نخستین مردی است که وارد دایره‌ی اسلام می‌شود و دخترش عائشه را به نکاح پیامبر ﷺ در می‌آورد، عائشه، - همسر سوم پیامبر ﷺ - تنها دوشیزه‌ای است که از سایر همسران پیامبر ﷺ کم سن و سال تر می‌باشد، و بیش از همه‌ی آنها حدیث روایت کرده است. اصحاب، بسیاری اوقات برای حل قضایا و مسائلی مهم به او مراجعه می‌کردند و از فتوای او استفاده می‌نمودند. ام المؤمنین عائشه -رضی الله عنها- که در سال ۵۷ هـ وفات نمودند، به مدت ۹ سال همسر پیامبر ﷺ بودند. تا آخرین روزهای حیات پیامبر ﷺ، عائشه به عنوان همسری مهربان برای آن بزرگوار باقی ماند، و پیامبر ﷺ در منزل او و در نوبت وی وفات فرمود و در نهایت نیز در اتاق او دفن شد، و این بیانگر نهایت قربت ایشان با پیامبر ﷺ می‌باشد و پرده از این نکته برمی‌دارد که پیامبر ﷺ از او راضی و خشنود بوده است.

از این رو ابوبکر صدیق رضی الله عنه به عنوان پدر زن پیامبر ﷺ شناخته می‌شود و بعد از وفات نیز رفاقت او با ایشان ادامه پیدا می‌کند و در کنار رسول خدا دفن می‌شود. لازم به یادآوری است که خداوند هرگز راضی نمی‌شود کسی در کنار آن شخصیت بزرگوار صلی الله علیه و آله دفن شود مگر اینکه فردی مؤمن و بزرگوار باشد.

اما عمر بن خطاب رضی الله عنه کسی است که پیامبر ﷺ در سال سوم هجری با دختر مؤمن ایشان (حفصه -رضی الله عنها-) ازدواج می‌کند و تا روزی که پیامبر ﷺ وفات می‌کند، حفصه به عنوان همسری خدمتگذار به ساحت پاک و مقدس آن بزرگوار باقی می‌ماند، سپس به عنوان فردی امین و شایسته معرفی می‌شود و محافظت از قرآنی که توسط ابوبکر و اصحاب جمع آوری شده بود به عهده‌ی وی گذارده می‌شود.

عمر فاروق رضی الله عنه از ابتدای اسلام تا به امروز و تا روز رستاخیز یار و یاور پیامبر ﷺ خواهد بود، ایشان در همان اتاق و در کنار پیامبر ﷺ دفن شده است، و این شاهد و گواهی بزرگ، عمیق، واضح و روشن بر ارتباط و علاقه‌ی آنها با هم می‌باشد.

در ملاحظات بعدی راجع به ارتباط اجتماعی عثمان و علی رضی الله عنهما با پیامبر ﷺ بحث خواهیم کرد.

دوستی و خوشاوندی
میان آل بیت و صحابه

زیغ

- بزرگترین دختر پیامبر ﷺ .
- ۱۰ سال قبل از بعثت پیامبر ﷺ متولد شد.
- پس خاله اش ابو عاص ابن ربیع رضی الله عنه قبل از اسلام با وی ازدواج کرد.
- در حیات پیامبر ﷺ در سال ۸ هـ بر اثر پلین افتادن از شتر توسط مشرکین قریش وفات یافت.
- فرزندانش: علی (که در کودکی وفات یافت) و اطمه که علی رضی الله عنه بعد از وفات فاطمه رضی الله عنها با وی ازدواج کرد.

صلی الله علیه
وآله و سلم

و حران سار

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ

وَبَنَاتِكَ

وَنِسَائِ الْمُؤْمِنِينَ يَدِينَنَ
عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَدِنِهِنَّ بِمَا كَسَبَتْ

همه آنان از زنان
مؤمن مهاجر بودند
رضی الله عنهن

فاطمه

- سرور زنان عالم .
- کوچکترین دختر پیامبر ﷺ .
- ۱ سال قبل از بعثت پیامبر ﷺ متولد شد.
- علی رضی الله عنه در سال ۲ هـ با وی ازدواج کرد.
- در رمضان سال ۱۱ هـ وفات یافت.
- فرزندان وی حسن و حسین، سرور جوانان بهشت
- وزین و ام کلثوم رضی الله عنهما

خدیجه بنت خویلد
سرور زنان عالم
وام المؤمنین
مادر ایشان است

ام کلثوم

- دختر سوم پیامبر ﷺ .
- قبل از بعثت، بعد از رقیه رضی الله عنها متولد شد.
- عثمان بن عفان رضی الله عنه بعد از وفات خراش رقیه رضی الله عنها با وی ازدواج کرد و به همین خاطر عثمان ملقب به نر النورین (یعنی صاحب نور ثون) شد.
- در حیات پیامبر ﷺ در ماه شعبان سال ۹ هـ وفات یافت .
- هیچ فرزندی نداشت .

سوره احزاب آیه (۵۹)

ای پیامبر، به زنان و دخترانت و به زنان مؤمنین بگو که پوشش های خود را بر خود فرو افکنند

مهم ترین مراجع و مصادر

۲۷- قاموس الرجال للستری ترجمه رقم ۱۱۹ و ۲۴۲ و ۱۳۱ و	۲۷- معجم رجال الحديث للخوئي ۱۳۹/۲ و ۲۰۸/۲۴ و ۳۰۵/۱۹ و ترجمه رقم ۱۵۲۱۶ و	۲۱- مستدرکات علم الرجال للشماعی الشاهرودي ترجمه رقم ۹۲۲۷ و ۱۵۸۱۰ و ۹۵۹۰ و ۱۸۰۳۸ و	۸- الخصال للصدوق ص ۴۰۴
	۲۳- بحار الأنوار للمجلسي ۹۵/۴۲ و ۱۳۳- وسائل الشيعه لبحر العالمی ۱۳۹/۲ و ۸۵/۴	۱۶- الميسوط للمفيد ص ۳۳۲ و ۱۵۹/۴	۹- تهذيب الأحكام لطفوسي ۳۳۲/۲
	۲۵- الصحافي التائسرة للبحراني ۸۵/۴ و ۲۱- منتقى المجلد للبحراني ۴۴۱/۱	۱۸- مصباح المفيد للطفوسي ص ۸۰ و ۱۹- تذكرة المنتهات للبحراني ۱۰۴/۲ و ۲۰- قرب الإسناد للتحيري القمي ص ۹	۱۰- شرح أصول الكافي للمازني ۱۴۴/۷
		۱۷- معيار حج المفيد للطفوسي ص ۷ و ۱۲- مناقب آل أبي طالب ابن شهر آشوب ۹۰/۳ و ۱۴- المسائل السرفرة للمفيد ص ۹۴	۱۱- تاريخ التوبة لابن عساکر ۱۲۵/۲ و ۱۲- البداية والنهاية لابن كثير ۱۹۴/۲ و ۵- الاصابه لابن حجر لفرجيه ۱۱۸۱ و ۶- الاستيعاب لابن عبد البر ۱۷/۱ و ۷- أسد الغابرة لابن الأثير ۱۰/۱

نمونه‌ی دوم

دختران پیامبر ﷺ

این نمونه در رابطه با شرح حال دختران پیامبر اکرم ﷺ است. همه‌ی آنان دخترانی مؤمن بودند که در راه خدا هجرت کردند، و مادر آنان سرور و جلودار زنان جهان، خدیجه دختر خویلد-رضی الله عنها- است.

مسن تریشان زینب-رضی الله عنها- است. ایشان ده سال قبل از بعثت متولد شد و با پسر خاله‌اش ابوالعاص بن ربیع از قبیله‌ی عبدمناف (یعنی عموزاده‌ی پیامبر ﷺ)، ازدواج کرد. نتیجه‌ی این ازدواج پسری بود به نام علی که در کوچکی وفات کرد و دختری به نام «امامه». «امامه» همان دختری است که علی ﷺ بعد از وفات فاطمه-رضی الله عنها- او را به نکاح خود در می‌آورد.

سپس هفت سال قبل از بعثت، رقیه-رضی الله عنها- مشهور به «ذات الهجرتین»^۱ متولد شد. ایشان بعد از طلاق گرفتن از پسر ابولهب با عثمان بن عفان ﷺ ازدواج کرد و همراه شوهرش به حبشه هجرت نمود. او فرزندی به نام عبدالله به دنیا آورد که در همان سنین کودکی از دنیا رفت. سپس همراه همسرش به مدینه هجرت کرد و در سال دوم هجری همزمان با غزوه‌ی بدر چشم از جهان فرو بست.

بعد از رقیه، ام کلثوم-رضی الله عنها- متولد شد. ایشان به مدینه هجرت کرده و بعد از وفات خواهرش با عثمان ﷺ ازدواج کرد. اما صاحب فرزندی نشد و در سال نهم هجری دار فانی را وداع گفت.

بعد از ایشان سرور زنان دو جهان و مادر دو دردانه پیامبر ﷺ «حسن و حسین» یعنی فاطمه‌ی زهرا متولد شد. ایشان یک سال قبل از بعثت پیامبر ﷺ چشم به دنیا گشود؛ فاطمه کوچکترین دختر پیامبر ﷺ است، اما از لحاظ فضل بر همه‌ی آنان برتری دارد. در سال دوم هجری با خلیفه‌ی راشد و امام عادل، علی بن ابی طالب ﷺ ازدواج نمود و شش ماه بعد از وفات پیامبر ﷺ در سال (۱۱ هـ) دار فانی را وداع گفت.

همه‌ی دختران پیامبر ﷺ جز فاطمه‌ی زهرا در زمان حیات آن بزرگوار از دنیا رفته اند. طبق منابع تاریخی همه‌ی آنان دختران پیامبر ﷺ هستند و آنجا که در قرآن از کلمه‌ی «بناتک» (دختران تو) استفاده شده، بیانگر صحت آن گواهی تاریخی است، زیرا کلمه‌ی «بناتک» جمع است و برای جمع، و نه فردی تنها استعمال می‌شود، همچنان که سنت پیامبر ﷺ و اجماع علما بر آن دلالت می‌کنند.

خواننده‌ی گرامی؛ طبق آنچه ما در نمونه شماره ۲۷ از منابع مختلف در مورد این واقعیت تاریخی برای شما نقل کرده‌ایم پی می‌بریم که آنچه توسط برخی ترویج و شایع می‌گردد که فاطمه-رضی الله عنها- تنها دختر پیامبر ﷺ بوده، اشتباهی فاحش است و اساسی ندارد.

۱- شخصی که به خاطر دین خدا دو بار هجرت فرمودند.

(۳) بحار الانوار، اث مجلس، ج ۱۹، ص ۱۱۳.

نمونه‌ی سوم

ازدواج علی بن ابی طالب علیه السلام با فاطمه‌ی زهرا علیها السلام

در این نمونه، تصویرهای نقل شده از منابع گوناگونی را در پایین صفحه مشاهده می‌کنید که نشان می‌دهند اصحاب -رضی الله عنهم- در ازدواج علی علیه السلام با فاطمه -رضی الله عنها- نقش اساسی داشته‌اند. آیا جز محبت و دوستی میان آنها چه انگیزه‌ی دیگری برای این کار وجود دارد؟

و اینک دلایلی بر نقش اصحاب ارائه داده می‌شود:

۱- ابوبکر، عمر و معاذ رضی الله عنهم کسانی بودند که در سال دوم هجری بعد از غزوه‌ی بدر علی را برای ازدواج با فاطمه تشویق کردند.

۲- کسی که به جای علی علیه السلام مهریه‌ی فاطمه را پرداخت کرد، عثمان بن عفان رضی الله عنه بود. قضیه از این قرار بود که عثمان به قیمت چهارصد درهم جوشنی از علی علیه السلام خرید و هنگامی که علی پول را دریافت کرد، عثمان به وی گفت: این جوشن به عنوان هدیه‌ای از جانب من برای تو باشد. آری با حفظ کرامت و عزت نفس علی و بدور از منت و تکبر از جانب عثمان رضی الله عنه مهریه‌ی فاطمه علیها السلام مهیا شد.

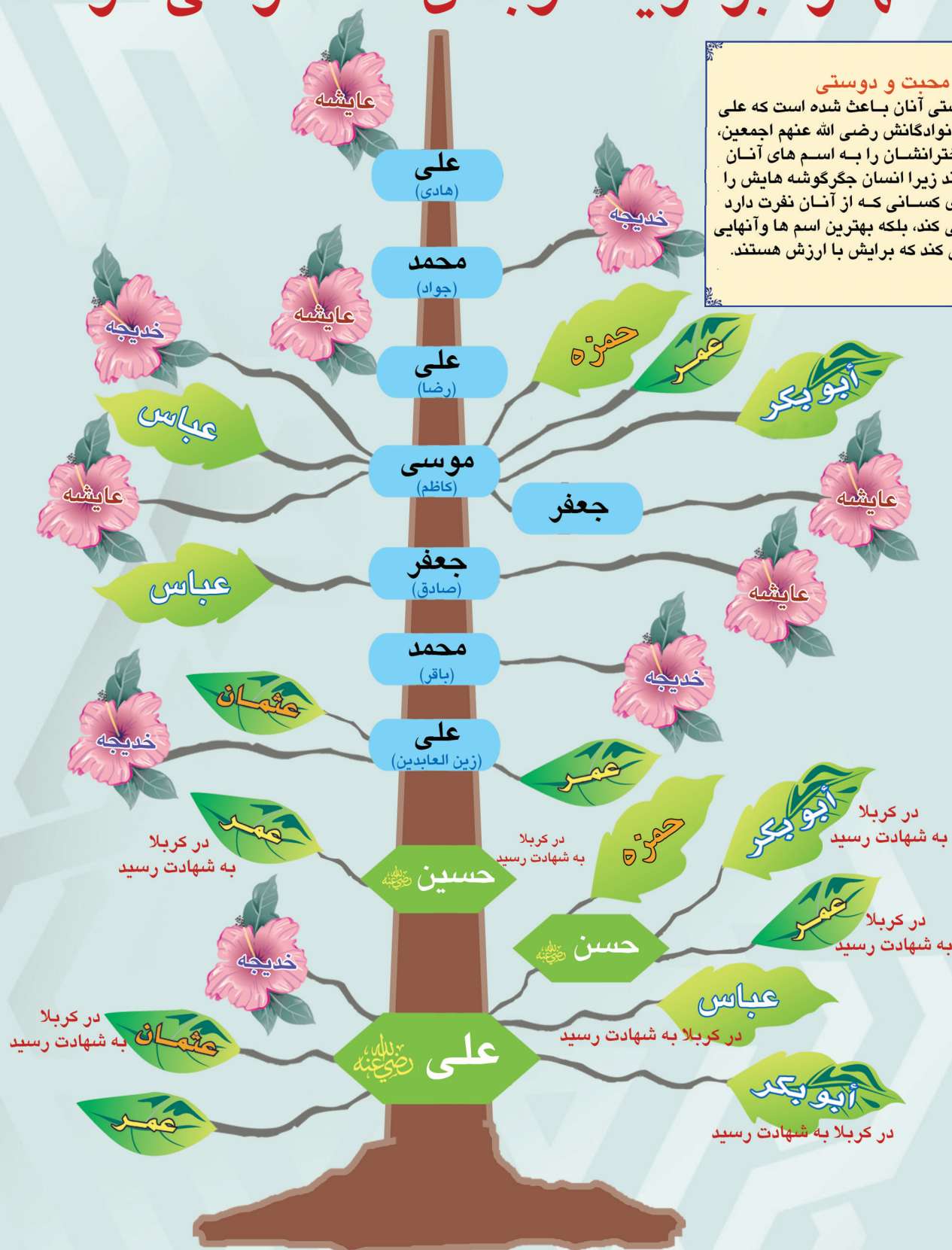
۳- چون انصار نیز از این ازدواج راضی و خوشحال بودند، سعد رضی الله عنه گوسفندی را ذبح کرد و جشنی را برای عروسی علی علیه السلام راه انداخت و برخی از انصار نیز با فراهم کردن ذرت در تدارک جشن عروسی سهیم شدند.

۴- هنوز کمک و یاری رسانی انصار به پایان نرسیده است، اینک حارثه بن نعمان انصاری رضی الله عنه منزل مسکونی خویش را که در کنار منزل پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم است به عنوان هدیه به علی و فاطمه علیهم السلام تقدیم می‌کند.

۵- و در پایان، اصحاب و در رأس آنها ابوبکر رضی الله عنه جهیزیه‌ی این زوج جوان را فراهم می‌کند. حال، آیا کار دیگری برای یاری رسانی به این زوج جوان باقی مانده که اصحاب آن را انجام نداده باشند؟

به نظر شما غیر از محبت، دوستی و وفاداری به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم چه چیز دیگری آنها را برای انجام این کار تشویق می‌کرد؟ و چه انگیزه و امید دیگری در آن کار نقش داشت؟

نام هایی که علی و فرزندان آنها را برگزیده و بدان افتخار می کردند

محبت و دوستی
محبت و دوستی آنان باعث شده است که علی و فرزندان و نوادگانش رضی الله عنهم اجمعین، پسران و دخترانشان را به اسم های آنان نامگذاری کنند زیرا انسان جگرگوشه هایش را به اسم های کسانی که از آنان نفرت دارد نامگذاری نمی کند، بلکه بهترین اسم ها و آنهایی را انتخاب می کند که برایش با ارزش هستند.

نکته مهم: این شجره نامه در برگیرنده بعضی از اسم ها و سلسله نسب هاست و نه همه آنها. اسامی بسیاری از فرزندان و نوادگان علی رضی الله عنهم، همچون فاطمه، جعفر و زینب، به علت کمبود جا ذکر نشده است.

رابطه پدر و فرزندی

صحابی

مراجع:

- تاریخ دمشق لابن عساکر
- تاریخ یعقوبی
- الإرشاد للمنفید
- الطبقات الکبری لابن سعد
- مقاتل الطالبیین لأبی الفرج الأصفهانی
- معجم رجال الحدیث للبخاری
- جمهرة أنساب العرب لابن حزم
- منتهی الآمال لعباس القمی
- مستدرکات علم الرجال لعلی التمازی الشاهرودی
- نسب قریش للزبیر بن بکار
- المخیر لابن حبیب
- عمدة الطالب لابن عنبه
- الأصیلی لابن الطقطقی
- أنساب الأشراف للبلاذری
- كشف الغمة للأربلی

نمونه‌ی چهارم

نامه‌هایی که مورد پسند علی و فرزندان^{علیه السلام} بودند

با دقت به این شجره نامه مبارک بنگر:

ابوبکر، عمر و عثمان در صحنه‌ی کربلا شرکت دارند و شهید می‌شوند!
اما چطور؟ برای یافتن جواب، ما را همراهی کن.

ابوبکر فرزند علی بن ابی طالب، و برادر زاده‌اش ابوبکر بن حسن بن علی بن ابی طالب، عمر بن حسن و عمر بن حسین همراه دو عموی خویش عباس و عثمان دو فرزند علی بن ابی طالب از همسرش ام البنین کلایبی در میدان کربلا حضور داشتند.
و این نکته را فراموش نمی‌کنیم که عمر بن علی بن ابی طالب بعد از همه‌ی فرزندان علی ^{علیه السلام} وفات می‌کند، و عمر و عثمان دو فرزند از فرزندان علی بن حسین هستند.
بلکه این مسأله به نسل ششم نیز امتداد پیدا می‌کند و موسی کاظم دو فرزند از فرزندان^{علیه السلام} را ابوبکر و عمر می‌نامد.

آیا برای توضیح این مسأله می‌خواهید از میان فرزندان اهل بیت پیامبر ^{صلی الله علیه و آله} - آن خاندان پر از محبت و همبستگی، آنان که بیشتر از هر کس دیگری به فضیلت و دوستی مهاجرین و انصار با جدشان پیامبر ^{صلی الله علیه و آله} آگاهی داشتند- افراد بیشتری را معرفی کنم؟

اینک شناسایی بیشتر:

عائشه دختر امام جعفر صادق!

عائشه دختر امام موسی کاظم!

عائشه دختر امام رضا!

عائشه دختر امام جواد!

خواننده‌ی گرامی؛ از لابلای کتاب‌های معتبر و مورد اعتماد اسلامی تعداد بسیار بیشتری از این ارتباط‌های خانوادگی میان اهل بیت با خاندان اصحاب، و انتخاب این نام‌ها برای فرزندان شان مشاهده می‌شود. حال می‌خواهید سخنان مستشرقین کینه توز و برخی جاهل را تأیید کنیم که اعلام می‌دارند میان آنان عداوت و دشمنی وجود داشته است؟

خداوندا! از تو می‌خواهم مسلمانان را از وسوسه، دسیسه و توطئه‌ی آنان محفوظ نگه داری!

نمونه‌ی پنجم

خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و ابوبکر صدیق رضی الله عنه

این نمونه از وجود شش خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و ابوبکر صدیق رضی الله عنه پرده برمی‌دارد. شریف‌ترین آنها ازدواج پیامبر ﷺ با عائشه -رضی الله عنها- است که یک سال قبل از هجرت صورت گرفت و در سال دوم هجری به خانه اش رفت و چنانکه بیان داشتیم تا روز وفات در خدمتش باقی ماند. آیا ارتباط این دو خاندان در این ازدواج خلاصه می‌شود؟ هرگز! نوه و دردانه پیامبر ﷺ حسن و در برخی منابع حسین نیز با نوه‌ی ابوبکر حفصه دختر عبدالرحمن ازدواج می‌کند.^۱

سپس از میان نسل حسن، (موسی الجون) بن عبدالله (المحض) بن (حسن المثنی) با ام سلمه دختر محمد بن طلحه بن عبدالله بن عبدالرحمن بن ابوبکر ازدواج می‌کند.^۲ اما از میان نسل حسین، در سال (۸۰ هـ) باقر با ام فروه دختر قاسم بن محمد بن ابوبکر ازدواج می‌کند که جعفر صادق نتیجه‌ی این ازدواج می‌باشد.^۳

و به همین صورت اسحاق بن عبدالله بن علی بن حسین با کلثوم دختر اسماعیل بن عبدالرحمن بن قاسم بن محمد بن ابوبکر ازدواج می‌کند.^۴

و از میان خانواده‌ی جعفر طیار اسحاق بن عبدالله بن جعفر بن ابی طالب با ام حکیم دختر قاسم بن محمد بن ابوبکر و خواهر ام فروه (مادر جعفر صادق) ازدواج می‌کند، پس ام حکیم خاله‌ی جعفر صادق است.^۵

در این نمونه نکات زیر قابل ملاحظه هستند:

- بیشتر این خویشاوندی‌ها بعد از وفات ابوبکر صورت گرفته، پس به طور قطع غیر از محبت و دوستی میان این دو خاندان ارجمند هیچ گونه مقام و منصب سیاسی، اجتماعی و... در این ازدواج‌ها نقش نداشته است.

- همه‌ی مردها از اهل بیت نبوی و زنها از خاندان ابوبکر بودند، و آنچه واضح و روشن است اینکه همیشه مرد به خواستگاری زن می‌رود، بنابراین، اهل بیت پیامبر ﷺ خواهان این ارتباط خانوادگی با خاندان ابوبکر بوده‌اند.

- ادامه‌ی این ازدواج‌ها بعد از رویدادهای گوناگونی همچون: سقیفه، صفین، جمل، کربلا و... دلیل واضح و روشنی است بر این که هر چند این رویدادها از جانب مستشرقین و برخی جاهلان بزرگ جلوه داده شده‌اند، اما امت اسلامی به طور عام و اهل بیت به طور خاص این اختلافات را نادیده گرفته و اهمیتی برای آن قائل نشده‌اند، و گرنه اشتباهات بسیار واضح و روشن تاریخی در عصر پیامبر ﷺ و عصر خلفای راشدین دیده می‌شود که برای توسعه‌ی دایره‌ی عداوت و خصومت و در نهایت برپایی فتنه و آشوب و پاشیدن بذر اختلافات راهی بسیار گسترده را فرا راه آنان قرار داده بود.

۱- انساب الاشراف: بلاذری (۳۸۱/۱)، المحبر: ابن حبيب (۴۴۸).

۲- انساب الاشراف (۴۰۷/۱)، نسب قریش (۲۰/۱)، الفخری فی انساب الطالبین (۳۶/۱) و عمده الطالب (۱۱۳).

۳- همه‌ی منابع در خصوص این مسأله اتفاق نظر دارند.

۴- نسب قریش ۲۴/۱

۵- الشجره المبارکه: فخر رازی

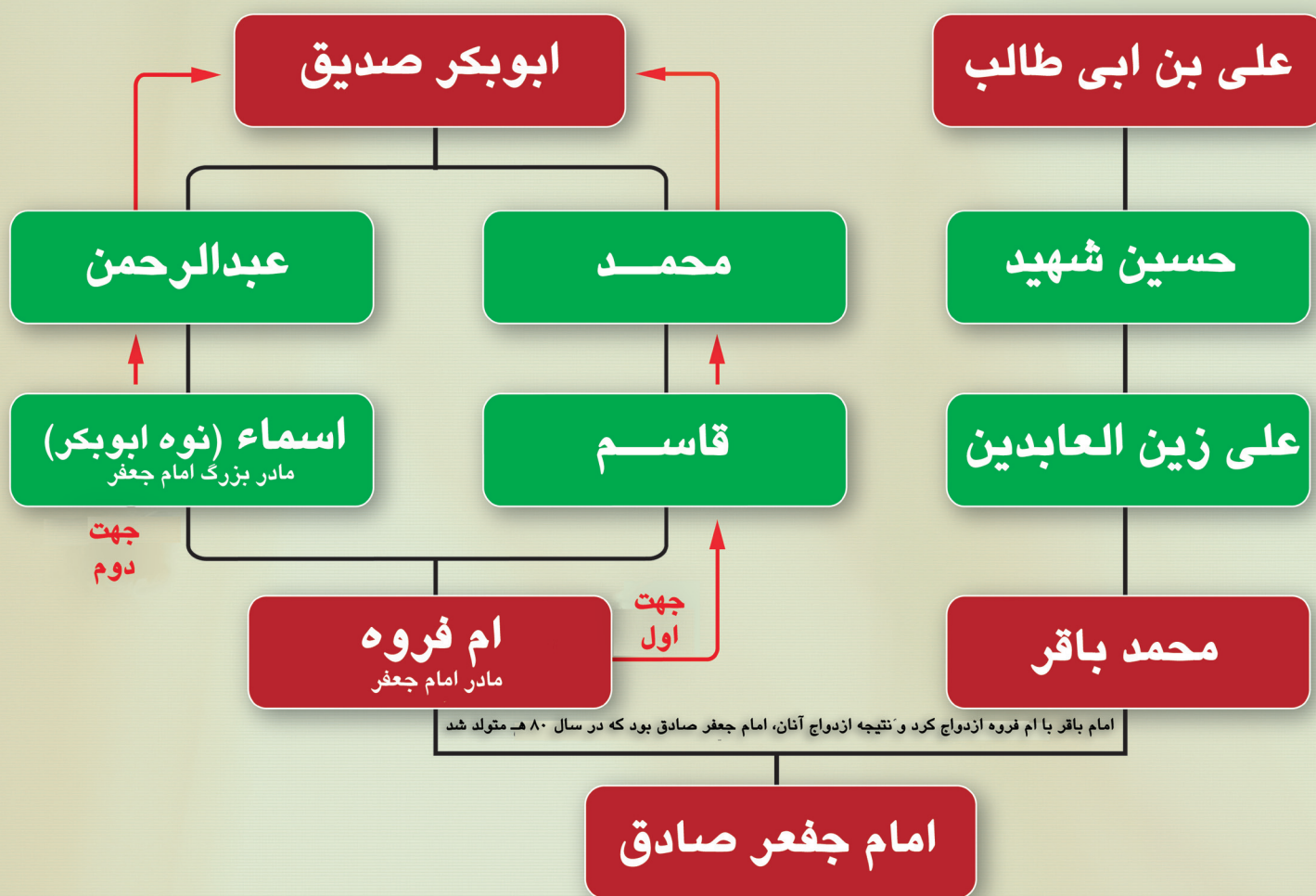

امام جعفر صادق همیشه با افتخار می گفت:

((ولدني أبو بكر الصديق مرتين))*

(من از دو جهت فرزند ابوبکر صدیق هستم)

جهت اول: از طریق مادر امام جعفر صادق، ام فروه بنت قاسم بن محمد بن ابی بکر صدیق
جهت دوم: از طریق مادر بزرگ امام جعفر صادق، اسماء بنت عبدالرحمن بن ابی بکر صدیق

قال تعالى: ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَرَاءِ رَحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ الفتح: ٢٩ وقال تعالى: ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾ الشورى: ٢٣
این شجره نامه بیانگر آن است که بر اساس مراجع ومصادر مسلمانان، آل بیت واصحاب با هم اختلافی نداشته اند وفرزندانشان را به نام های یکدیگر نام گذاری می کرده اند، وازدواج بین آنها قبل وبعد از فتنه صورت می گرفته است، اینها شواهدی بر رابطه صمیمی میان اهل بیت واصحاب وتابعین ونسل های بعد از آنان است، پس از مسایل تحریف شده در تاریخ بپرهیزیم.
* عمده الطالب فی نسب آل ابی طالب لابن عنبة ت: ۸۲۸هـ، ط: جُل المعرفة ص ۳۴۵ - كشف الغمة فی معرفة الأئمة، الأربلي ت: ۶۹۲هـ، ط: دار الأضواء ۳۴۷/۲ - الأصل فی أنساب الطالبیین، ابن المطقطقي ت: ۷۰۹هـ، مكتبة المرعشي ص ۱۴۹ - تهذیب الکمال، المزي ت: ۷۴۲، ۷۵/۵، رقم ۹۵۰ - تهذیب التهذیب، ابن حجر العسقلاني ت: ۸۵۲هـ - الکاشف، الذهبی ت: ۷۴۸هـ، ۲۹۵/۱ رقم ۷۹۸.
● سند این دو ولادت در بسیاری از کتب مراجع موجود است از جمله: كشف الغمة اثر اربلی م ۲ ص ۳۴۷، چاپ دارالاضواء- بیروت- لبنان ط: رقم الطبعة ت: سنة الوفاة

- وقایع مهم در تاریخ اسلام:**
- (۱) وفات پیامبر ﷺ در سال ۱۱هـ
  - (۲) سقیفه در سال ۱۱هـ
  - (۳) واقعه جمل در جمادی الآخر سال ۳۶هـ
  - (۴) واقعه صفین در صفر سال ۳۷هـ
  - (۵) شهادت علی ﷺ در رمضان سال ۴۰هـ
  - (۶) وفات حسن بن علی ﷺ در سال ۴۹هـ
  - (۷) شهادت حسین بن علی ﷺ در کربلاء، محرم سال ۶۱هـ

دوستی و خویشاوندی میان آل بیت و صحابه

نمونه‌ی ششم

من از دو جهت فرزند ابوبکر!

به این نمونه توجه کن، نکته‌ی بسیار جالبی را در خود دارد.

جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام که ملقب به صادق است، به جد خود (ابوبکر صدیق) افتخار می‌کند و به او می‌بالد و با افتخار اعلام می‌دارد که من از دو جهت فرزند ابوبکر:

جهت نخست: صادق از طریق مادرش ام فروه دختر فقیه مردم مدینه، قاسم بن محمد بن ابوبکر به جد خود ابوبکر صدیق می‌رسد.

و جهت دیگر آن است که مادر ام فروه اسماء دختر عبدالرحمن بن ابوبکر صدیق است.

آیا صادق به کسی غیر از اهل تقوی افتخار می‌کند؟
و چرا باقر با ام فروه ازدواج کرد؟

خواننده‌ی گرامی؛ آیا می‌دانید که این ارتباط خویشاوندی میان این دو خاندان شریف و متدین تا هفتاد سال بعد از وفات ابوبکر ادامه پیدا کرد؟

آنها غیر از محبت، دوستی و انتخاب همسرانی نجیب و مادرانی شریف برای فرزندان‌شان هیچ گونه انگیزه‌ی سیاسی و اجتماعی نداشتند.

آری، نتیجه‌ی این ازدواج امام بزرگواری همچون امام جعفر صادق است.

امام صادق علی رغم شهرتی که در باب فقه و علم دارد، در کتاب‌های صحیح مسلم و سنن اربعه نیز احادیث صحیحی از ایشان روایت شده است.

باید هم این طور باشد؛ زیرا پدر ایشان امام باقر است و پدر خاله‌اش فقیه مدینه، قاسم بن محمد است و در معدن علم و دانش (مدینه‌ی نبوی) رشد و نمو کرده و در نهایت نیز در آنجا از دنیا رفته است.

دوستی و خوشاوندی
میان اهل بیت و اصحاب

خویشاوندی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر بن خطاب رضی اللہ عنہ

٤٤

یکی بودن **شماره**، **رنگ** نشان دهنده خویشاوندی میان آن دو شخص بزرگوار از اهل بیت پیامبر (علیهم السلام) و خاندان عمر است

پنجتن دهنده صحابی
رحمہ اللہ علیہ
رحمہ اللہ علیہ

نخفه مهم: این شجره نامه در برگ‌رنده برخی از خویشاوندی‌ها و نسب‌ها است و نه همه آنها.

مهم ترین منابع و مصادر:

- المعارف اثر ابن قتيبة ٢٢٢
- ٣٢٣/٢٢٢ الطبقات الكبرى اثر ابن سعد
- ٢٢٤/٢٢٠ وسائل الشريعة اثر حر علمي
- نسف قرين اثر زبدي ٢٥
- ٢٢٤ - عدد الطالب
- ٢٢٤/٢٢١ - أنساب الأشراف اثر ابن لازي
- ٣٠٨/٢٢٠ - مختلف الشريعة اثر حلي
- ٢٧٠/٢٢٠ - المصنوع اثر طوسي
- ٢٢٤ - الأصلية اثر ابن الطائفي
- ٢٢٤/٢٢٠ - جمل الأنوار اثر مجلسي

قال تعالى : (رَحِمَهُمُ اللَّهُمَّ الَّذِي يُبَدِّلُ مَنَاسِكَكُمْ وَاللَّهُمَّ الَّذِي كَفَّرَ الْكُفَّارَ رَحِمَهُمُ اللَّهُمَّ الَّذِي يُبَدِّلُ مَنَاسِكَكُمْ وَاللَّهُمَّ الَّذِي كَفَّرَ الْكُفَّارَ) (الفتح: ٢٩)

نمونه‌ی هفتم

خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر بن خطاب رضی الله عنه

کتابهای نوشته شده در نسب شناسی و معرفی راویان، از ارتباط فامیلی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر رضی الله عنه پرده برداشته‌اند؛ معروف ترین این ارتباط فامیلی، ازدواج پیامبر ﷺ با ام المؤمنین حفصه رضی الله عنها است، این ازدواج مبارک در سال سوم هجری بعد از شهادت شوهر حفصه در جنگ بدر صورت گرفت.

اما خویشاوندی دوم ازدواج عمر بن خطاب رضی الله عنه با ام کلثوم دختر علی و فاطمه‌ی زهراء رضی الله عنها و نوه‌ی پیامبر ﷺ است که در سال (۲۰ هـ) صورت گرفت. لازم به ذکر است که ام کلثوم در زمان حیات پیامبر ﷺ متولد شده بود.^۱

هنگامی که بعد از نماز صبح علی بن ابی طالب پدر ام کلثوم به درجه‌ی شهادت نائل شد، ام کلثوم می‌گوید: «مالی و لصلاة الغداة». (نماز صبح می‌خواهد با من چه کند؟)

ایشان با ارائه‌ی این عبارت می‌خواست به شهادت شوهرش عمر رضی الله عنه اشاره کند که بعد از نماز صبح به دست ابولؤلؤ مجوسی شهید شد، و پدرش علی رضی الله عنه نیز بعد از نماز صبح به دست عبدالرحمن بن ملجم به درجه‌ی شهادت نائل آمدند، و خواست خداوند بر آن بود که پسرش (زید بن عمر) نیز در اثناء نماز صبح جان بسپارد، یعنی در همان لحظه‌ای که ام کلثوم جان داد زید نیز وفات فرمود، طوری که هیچ کس نمی‌دانست کدام یک از آنها از دیگری ارث می‌برد.^۲

بعد از شهادت عمر بن خطاب رضی الله عنه ام کلثوم با عوف بن جعفر بن ابی طالب ازدواج کرد، بعد از اینکه عوف نیز وفات نمود ام کلثوم با برادر عوف (محمد) ازدواج کرد، بعد از وفات وی نیز با عبدالله بن جعفر ازدواج کرد و در منزل او وفات نمود. ام کلثوم می‌گفت: «از اسماء دختر عمیس (مادر شوهرش) خجالت می‌کشم، چون دو تا از فرزندان من فوت کردند، از فوت سومی نیز واهمه دارم». لازم به ذکر است که ام کلثوم برای هیچ کدام از فرزندان جعفر فرزندی به دنیا نیاورد.^۳

اما ارتباط فامیلی دیگر این دو خاندان بزرگ در نسل پنجم یعنی در میان نوه‌ی نوه‌هایشان است، در این زمان حسین بن علی بن علی بن حسین بن ابی طالب با جویریة دختر خالد بن ابوبکر بن عبدالله بن عمر ازدواج می‌کند و برای بار دیگری آن ارتباط فامیلی و اخوت و محبت را تقویت می‌کنند.

۱- برای آگاهی بیشتر در این زمینه به نمونه‌ی هشتم مراجعه شود.

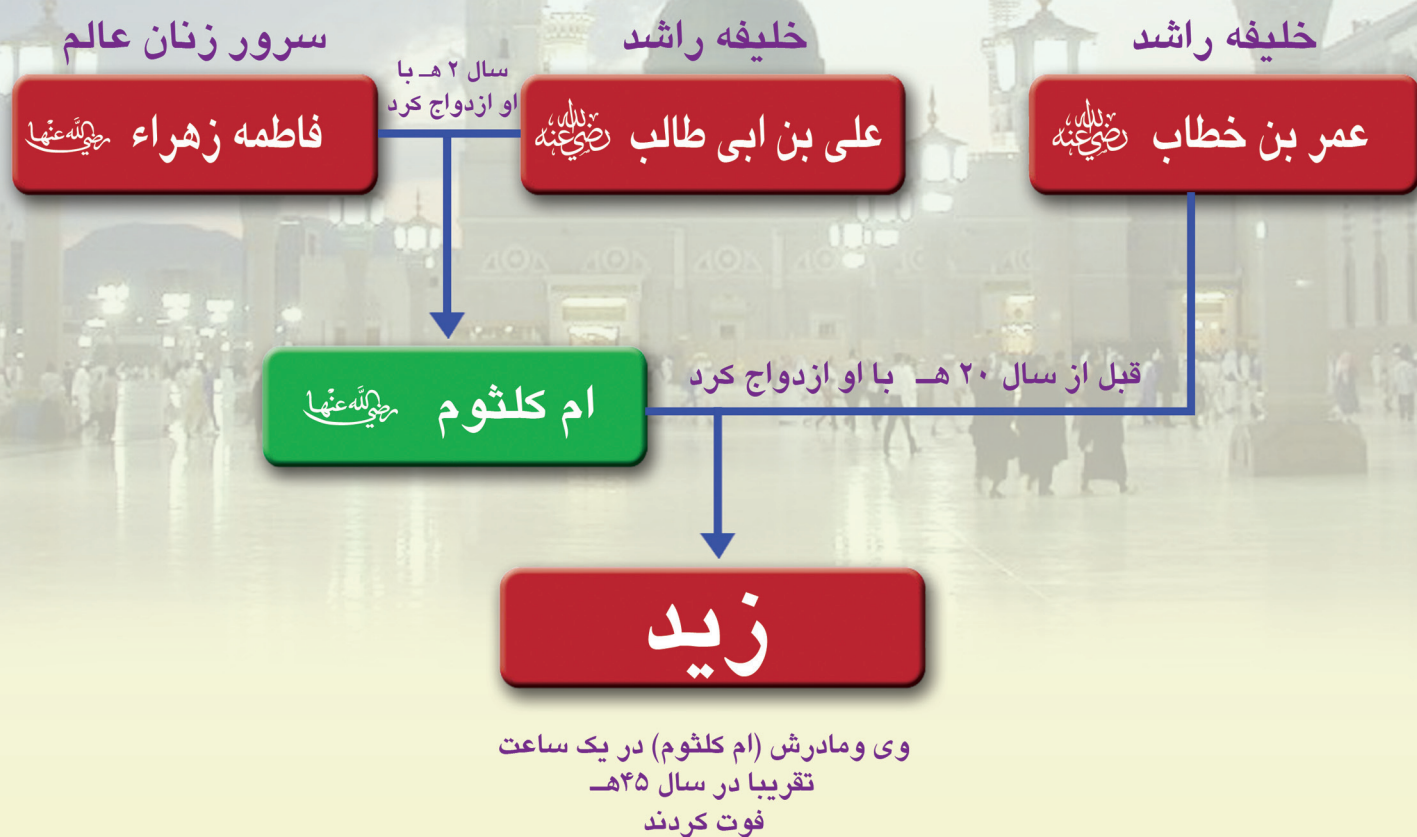
۲- ریاض المسائل: طباطبائی ۶۶۴/۱۲، مستند الشیعه: نراقی (۴۵۲/۱۹)، تاریخ دمشق زندگی نامه علی بن ابی طالب.

۳- ابن حجر در کتاب «الاصابه» در شرح حال ام کلثوم به نکات فوق اشاره کرده است.

زید بن عمر بن خطاب رحمه الله
با افتخار می گفت :

من فرزند دو خلیفه هستم

قال تعالى: ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ (الفتح: ۲۹).
خداوند می فرماید: محمد فرستاده خداست و کسانی که با او هستند بر کافران سخت گیر، و نسبت به همدیگر مهربانند.
با این ازدواج، مراجع مسلمانان به محبت شدید و ناگسستنی بین عمر بن خطاب و علی بن ابی طالب رضی الله عنهما گواهی دادند
پس باید از مسایل تحریف شده تاریخی پرهیز کرد.

مهم ترین مراجعی که این ازدواج را ذکر کرده اند

– الأصيلي لابن الطقطقي ص ۵۸	– الذريعة لأغا بزرک الطهرانی ۵/۱۸۴	– كشف اللثام للفاضل الهندي ۹/۵۲۵
– بحار الأنوار للمجلسي ۷۸/۳۸۲	– أعيان الشيعة لمحسن الأمين ۳/۴۸۶	– كفاية الأحكام للسيزاوي ۲/۸۷۹
– البداية والنهاية للحافظ ابن كثير	– رياض المسائل للطبطبائي ۱۲/۶۶۴	– الوافي في الوفيات للصفدي ۱۵/۲۳
– تاريخ الإسلام للذهبي حوادث سنة ۴۵	– سير أعلام النبلاء للحافظ الذهبي ۳/۵۰۲	– وسائل الشيعة للحر العاملي ۲۶/۳۱۴
– تاريخ دمشق لابن عساکر ترجمة زيد بن عمر بن الخطاب	– الطبقات الكبرى لابن سعد ۸/۴۶۳	– مختلف الشيعة للحلي ۲/۳۰۸

نمونه‌ی هشتم

من فرزند دو خلیفه هستم!

زید بن عمر بن خطاب به دو پدر خود (عمر و علی رضی الله عنهما) افتخار می‌ورزید و می‌گفت: «من فرزند دو خلیفه هستم». زیرا مادر ایشان - همان گونه که قبلاً اشاره کردیم - ام کلثوم دختر علی و فاطمه رضی الله عنهما بود.

حاکم نیشابوری با ذکر نام راویان از جعفر بن محمد (امام صادق) از پدرش امام باقر روایت کرده که: عمر بن خطاب رضی الله عنه از علی بن ابی طالب رضی الله عنه، ام کلثوم را خواستگاری کرد و گفت: او را به نکاح من در آور. علی در جواب گفت: من او را برای برادر زاده‌ام جعفر در نظر گرفته‌ام. عمر گفت: او را به نکاح من در آور، زیرا به خدا سوگند طوری از او مواظبت می‌کنم که هیچ کس نتواند آن گونه از وی محافظت نماید، پس علی رضی الله عنه دخترش را به نکاح عمر رضی الله عنه در آورد. عمر بعد از نکاح ام کلثوم نزد مهاجرین رفت و گفت: چرا به من تبریک نمی‌گویید؟ گفتند: مگر چه شده؟ گفت: با ام کلثوم دختر علی و فاطمه، نوه‌ی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم ازدواج کردم. از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که می‌فرمود:

«کل نسب و سبب ینقطع یوم القیامة إلا ما کان من سببی و نسبی» «فاحببت ان یكون بینی و بین رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم سبب و نسب». (در روز قیامت جز خویشاوندی نسبی و سببی از طریق من، هر گونه خویشاوندی نسبی و سببی دیگر قطع می‌شود)، و عمر می‌افزاید: (از این رو خواستم میان خود و خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم خویشاوندی سببی و نسبی برقرار سازم).

نتیجه‌ی این ازدواج دو فرزند به نام های زید و رقیه بود. لازم به ذکر است که زید در همان سنین جوانی وفات یافت و زیاد عُمَر نکرد. حادثه‌ی مرگ ایشان بر اثر اختلافی بود که میان دو خانواده از خانواده‌های عموهایش (بنی عدی) به وجود آمده بود، ایشان جهت صلح میان آنها بیرون رفته که ناگهان ضربه‌ای نامعلوم به سرش می‌خورد، بعد از آن طولی نمی‌کشد که زید و مادرش در سال ۴۵ هـ در یک لحظه از دنیا می‌روند.

برادرش عبدالله بن عمر بر او نماز خواند و حسن و حسین (دایی های زید) نیز پشت سر او (عبدالله) بر او نماز گزاردند.^۱

رقیه دختر عمر و ام کلثوم نیز با شخصی از قبیله‌ی بنی عدی بنام ابراهیم بن نعیم بن نحام ازدواج کرد.^۲

۱- شرح حال زید بن عمر در کتاب: تاریخ دمشق نوشته‌ی ابن عساکر آمده است.

۲- شرح حال ابراهیم بن نحام در کتاب: الاصابه نوشته‌ی ابن حجر آمده است.

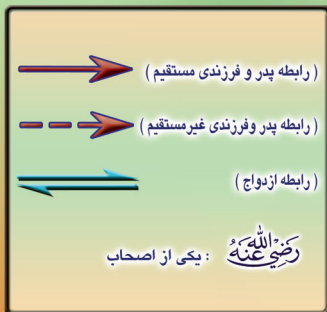

عثمان رضی الله عنه در منزل نبوی

مراجع: همه کتب تراجم و رجال و تاریخ مرتبط همانند:

- تاریخ الإسلام اثر حافظ ذهبی (سال ۳۵ هـ)
- بحار الانوار اثر مجلسی ۲۰۱/۲۲.
- الوافی بالوفیات اثر صفدی ۲۸/۲۰.
- تاریخ یعقوبی ۱۶۲/۲.

این شکل به صورت کاملاً واضح رابطه حضرت عثمان رضی الله عنه با پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را نشان می دهد:

- ۱- جد وی در عبد مناف بن قُصی ابن کلاب، جد سوم پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم، به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می رسد.
- ۲- داماد پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم است و با دو دختر پیامبر، رقیه رضی الله عنها و ام کلثوم رضی الله عنها ازدواج کرده است.
- ۳- مادر بزرگ عثمان بن عفان رضی الله عنه (أم حکیم البیضاء بنت عبدالمطلب) عمه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و همزاد عبدالله، پدر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم است

نمونه‌ی نهم

عثمان بن عفان رضی الله عنه در بیت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

امیر مؤمنان عثمان بن عفان سومین خلیفه راشد، یکی از ده نفر مژده یافته به بهشت و از سابقین اولین است. ایشان به حبشه و مدینه هجرت فرمودند و در جاهلیت و بعد از ظهور اسلام نیز سرور و سالار بودند. بیعت «الرضوان» به خاطر وی برگزار شد. فضائل این بزرگوار بیشتر از آن است که ما بتوانیم همه آن را ذکر نماییم.

عثمان از خلال ارتباط های چهارگانه‌ی زیر به منزل پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم راه پیدا می کند:

۱- ایشان پسر عموی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم است، زیرا نسب این دو بزرگوار در عبد مناف بن قصی جد سوم پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به هم می رسد. عثمان فرزند عفان بن ابی العاص بن امیه بن عبدالمطلب بن عبد مناف است.

۲- مادر عثمان بن عفان رضی الله عنه، آروی دختر کریم و بیضاء است، بیضاء نیز دختر عبدالمطلب و خواهر دوقلوی عبدالله (پدر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم) می باشد.

۳- سپس شرافتی برای عثمان دست داد که هیچ چیزی با آن قابل مقایسه نیست و فضیلتی است که بر هر چیز دیگری برتری دارد.. عثمان قبل از هجرت با رقیه دختر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم ازدواج کرد و همراه او به حبشه سپس به مدینه هجرت نمود. و طبق دستور پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به غزوه‌ی بدر رفت تا از او پرستاری نماید.

۴- بعد از وفات رقیه رضی الله عنها پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم دختر دومش ام کلثوم رضی الله عنها را به نکاح او در آورد و در سال (۹هـ) او نیز دار فانی را وداع گفت.

در صفحات بعد راجع به ارتباط عثمان و خاندانش با اهل بیت علیهم السلام توضیحات بیشتری را ارائه می دهیم.

حسین بن علی

قال رسول الله ﷺ: (الحسن والحسين) **حسن و حسن**

فرزندانش

علی (زین العابدین)، محمد، جعفر، علی اکبر، سکینه، وفاطمه (و عمر و عبدالله رضیع و علی اصغر که در سند آن اختلاف است) (۱).

جهاد ایشان:

حسن، حسین، عبدالله بن عمر، عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر، عبدالله بن زبیر و عبدالله بن عمرو بن عاص به فرماندهی سعید بن عاص أموی (رضی الله عنهم) در این جنگ که در سال ۳۰ هـ در خلافت عثمان بن عفان رضی الله عنه رخ داد شرکت داشتند و مسافت رفت و برگشت مدینه تا طمیمسه تقریباً ۴۰۰۰ کیلومتر بود.

برادران و خواهرانش

علی بن ابی طالب پسران زیادی داشته است که مشهورترین آنان عبارتند از:

- حسن: برادر شقیق حسین (رضی الله عنه).
- محمد (ابن الحنفیه).
- أبوبکر، عباس، عثمان، جعفر، و عبدالله که با حسین شهید شدند (رضی الله عنه).
- عمر (که دیرتر از پسران دیگر سیدنا علی (رضی الله عنه) وفات نمود). (۲)

دامادهايش

همسران

سکینه (رضی الله عنها)

۱ عبدالله بن حسن بن علی بن ابی طالب (رضی الله عنه)

۲ مصعب بن زبیر بن عوام (رضی الله عنه)

۳ اصبع بن عبدالعزیز بن مروان بن حکم

۴ زید بن عمرو بن عثمان بن عفان (رضی الله عنه)

۵ عبدالله بن عثمان بن عبدالله بن حکیم بن حزام (رضی الله عنه)

۶ ابراهیم بن عبدالرحمن بن عوف (رضی الله عنه)

همسران

فاطمه (رضی الله عنها)

۱ حسن بن حسن بن علی بن ابی طالب (رضی الله عنه)

۲ عبدالله بن عمرو بن عثمان بن عفان (رضی الله عنه)

تاریخ بغداد اثر طیب بغدادی ۳۶۸/۵، سیر اعلام النبلاء ۲۶۵/۱۱، انساب الاشراف اثر بلذری (در باب ذکر أبناء الحسین)، اعیان الشیعه اثر محسن الامین ۴۹۲/۳، التاریخ الاوسط اثر امام بخاری ۳۳۵/۱، تاریخ دمشق اثر حافظ بن عساکر ۱۷۰/۹، المجرب اثر ابن حبیب ص ۳۲۸، مرآة الجنان اثر یافعی ۱۱۷/۱، مقاتل الطالبین اثر ابی الفرج اصفهانی ص ۱۲۰ (در بین مورخین اختلاف نظری راجع به ترتیب همسران سکینه وجود دارد. سه نفر از همسران وی مدتی کوتاه پس از ازدواج وفات نمودند).

- (۱) سیر أعلام النبلاء ۳۱۴/۵ و نسب قریش اثر ابن بکار ۵۷/۵.
- (۲) الارشاد اثر مفید ص ۲۴۸ و تاریخ طبری ۳۵۹/۴ و نسب قریش ۴۰/۲.
- (۳) تاریخ طبری ۲۷۰/۵ و الکامل فی التاریخ اثر ابن اثیر (وقایع سال ۳۰ هـ) و تاریخ ابن خلدون ۱۳۵/۲.
- (۴) البدایه و النهایه اثر حافظ ابن کثیر ۱۵۱/۸ و تاریخ طبری ۱۴۸/۶ و بغیة الطلب فی تاریخ حلب اثر ابن عدیم ۸/۳.
- (۵) تاریخ ابن خلدون ۱۲۸/۲.
- (۶) منتهی الآمال اثر قمی ص ۵۶۸ و نفس المهموم اثر عباس قمی ص ۳۶۵.
- (۷) تاریخ طبری ۳۴۶/۴ و مقاتل الطالبین اثر ابی الفرج اصفهانی ص ۸۰ و أمالی الصدوق ص ۲۲۶.
- (۸) بحار الأنوار اثر مجلسی ۳۳۳/۴۴ و تاریخ دمشق اثر حافظ بن عساکر ۲۱۶/۱۴ و أعیان الشیعه ص ۲۶ و الملحمة الحسینیة اثر مرتضی مطهری ۱۲۹/۱.

دوستی و خویشاوندی
میان اهل بیت و اصحاب

حزب الله عنها

(در سال ۴ هـ متولد و در سال ۶۱ هـ به شهادت رسید)

کسانی که با ایشان به مبارزه برخاستند

قبل از جنگ:

أهل کوفه و فرزندان ایشان که به جنگ او رفتند (۶).

در حین جنگ:

عبید الله بن زیاد (کسی که فرمان جنگ را صادر کرد)،
عمر بن سعد (فرمانده لشکر)، و لشکری که با او جنگید،
خصوصاً دو نفری که در قتل وی نقش مستقیم داشتند:
- سنان بن أنس النخعی. - شمر بن ذی الجوشن (۷).

کسانی که ایشان را تمقیر نمودند

- ۱ - جماعتی از اهل کوفه که با نامه ها و نوشته هایشان او را به مهلکه انداختند (۸).
- ۲ - یزید بن معاویه که به یاری حسین نشتافت، و کسانی را که با حسین جنگیده بودند به سزای عملشان نرساند و فقط عبیدالله بن زیاد را سرزنش کرد و به پرداخت دیه آل حسین اکتفا کرد (۹).

کسانی که ایشان را یاری دادند

قبل از جنگ:

- صحابه و اهل بیت که از ایشان خواستند تا به کوفه نروند همانند: ابن عباس، ابن عمر، ابن زبیر، محمد بن علی "ابن الحنفیه"، عبد الله بن جعفر بن ابی طالب، عبد الله بن مطیع، عبد الله بن عیاش، یزید بن الأصم و ابی واقد لیثی (۱۰).

در حین جنگ:

برادرانش: أبوبکر، عباس، عثمان، جعفر، و عبدالله،
پسرانش و پسرهای برادرانش و جمعی از یارانش
همانند حر بن یزید تمیمی (۱۱).

بعد از جنگ:

علمایی که مبارزه کنندگان با وی را فاسق شمرده و حکم عدم عدالت آنان را صادر کردند همانند:

- أبوبکر بن خلّال که گفته است: لعنت خدا بر کسی که حسین بن علی، عمر، عثمان، و علی را به قتل رساند (۱۲).
- تقی الدین ابن تیمیه که گفته است: "لعنت خداوند و ملائکه و همه مردم بر کسی که حسین را کشت، در قتل او شریک و یا راضی به آن بود" (۱۳).

- قرطبی کسی است که در مورد حسین و قاتل او گفته است: "خدا حسین را مورد رحمت قرار دهد و قاتل او را مورد رحمت قرار ندهد." و همچنین:
"خداوند از او راضی باد و از قاتلش راضی مباد" (۱۴).

حسین سید ا شباب اهل الجنة) .

سین سرور جوانان بهشتند

روایت شده از امام احمد، نسائی، ترمذی و ابن ماجه

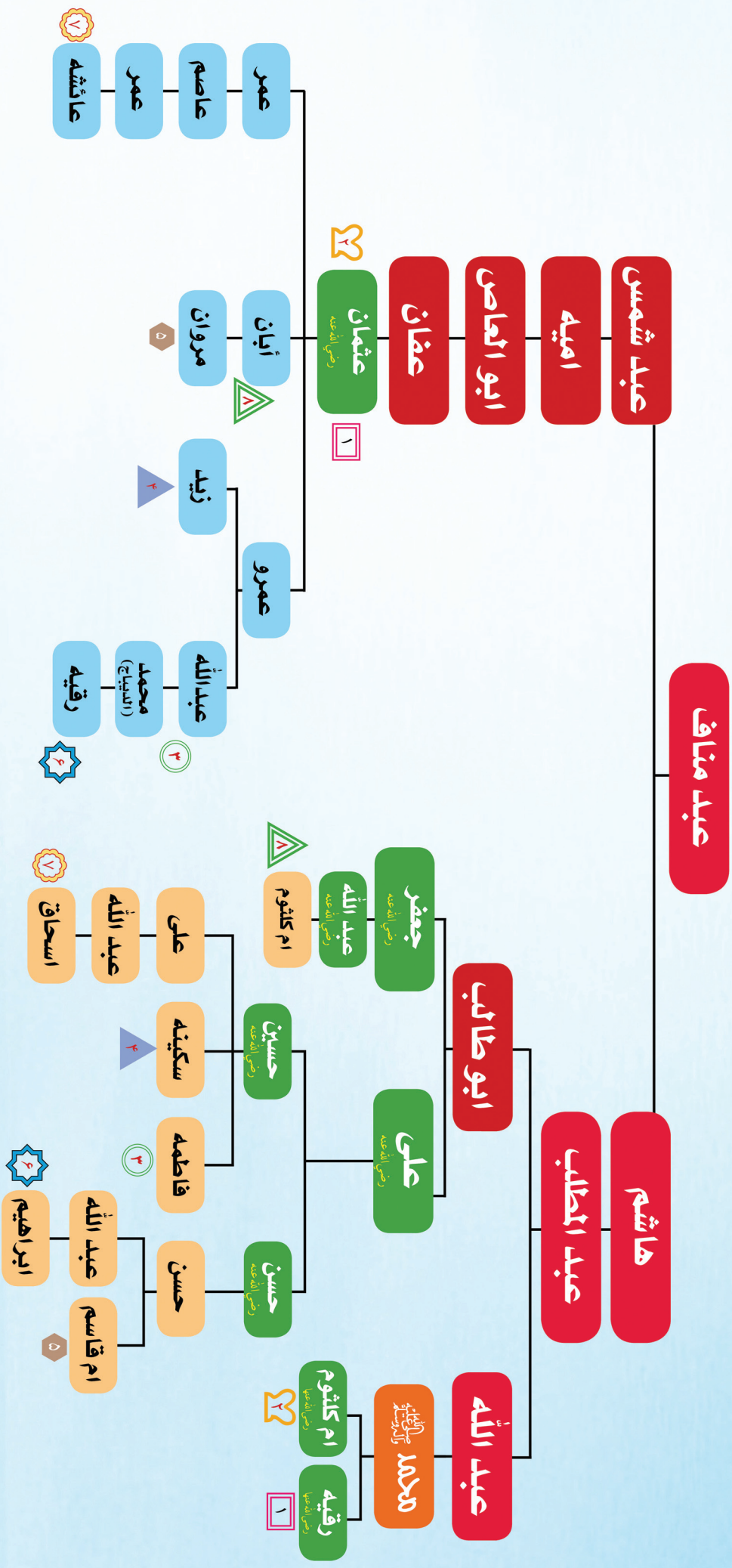

- (۹) منهاج السنه اثر ابن تیمیه ۵۵۷/۴ و تاریخ طبری ۳۳۹/۳ و بغیہ الطلب فی تاریخ حلب اثر ابن عدیم ۳۸۳/۳ و الإرشاد اثر مفید ۱۲۲/۲ و بحار الأنوار اثر مجلسی ۱۴۶/۴۵.
- (۱۰) البدایه و النهایه ۱۷۴/۸ و تاریخ دمشق ۲۰۱/۱۴ و الفصول المهمه اثر ابن صباغ ۸۰۲/۲ و مقاتل الطالبین اثر اصفهانی ص ۷۳ و بحار الأنوار اثر مجلسی ۱۸۵/۴۴.
- (۱۱) تاریخ طبری ۳۴۳/۴ و أعيان الشیعه اثر محسن الامین ۳۰۲/۲ و شرح الأخبار اثر نعمانی ۱۷۷/۳ و مقاتل الطالبین اثر اصفهانی ص ۷۵.
- (۱۲) السنه اثر امام خلال ۵۲۲/۳.
- (۱۳) مجموع الفتاوی اثر ابن تیمیه ۴۸۷/۴ و منهاج السنه النبویه اثر ابن تیمیه ۵۵۰/۴.
- (۱۴) التذکره اثر قرطبی ۲۱۵/۲.

خویشاوندی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان بن عفان رضی الله عنهم اجمعین

دوستی و خویشاوندی میان اهل بیت و صحابه

- یکی بودن شماره و شکل نشان دهنده خویشاوندی میان آن دو شخص بزرگوار از اهل بیت پیامبر ﷺ و خاندان عثمان است
- صحابه
- مهم ترین منابع و مصادر :
- منتهی الامال اثر عباس القمی
  - الخیر اثر ابن حبیب
  - الاصلی اثر ابن القطّعی
  - کشف القمعه اثر ربیع
  - عمدة الطالب اثر ابن عثیمه
  - أنساب الأشراف اثر بلاذری
  - تاریخ یعقوبی
  - مقاتل الطالبیین اثر ابن الفرج اصفهانی
  - تاریخ دمشق اثر ابن عساکر
  - طبقات کبری اثر ابن سعد
  - جمهرة أنساب العرب اثر ابن حزم
  - نسب قریش اثر زبیر بن بکار

نکته مهم: این شجره نامه در بزرگترینده برخی از خویشاوندی ها ونسب ها است و نه همه آنها.

قال تعالى : (مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَرِ رَحِمَاءُ بَيْنَهُمْ) (الفتح: ۲۹)

این شجره نامه که بر اساس کتاب های مرجع مسلمانان است رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب را نشان می دهد و بیانگر آنست که ارتباط خویشاوندی میان آنان قبل و بعد از آن وقایع ادامه داشته است . واستقرار رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب و خاندان آنها را می رساند، پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

نمونه‌ی دهم

خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان رضی الله عنه

در این نمونه به طور واضح و روشن راجع به وجود هشت ارتباط خانوادگی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان رضی الله عنه بحث شده است، همان گونه که به نکات زیر نیز اشاره شده است:

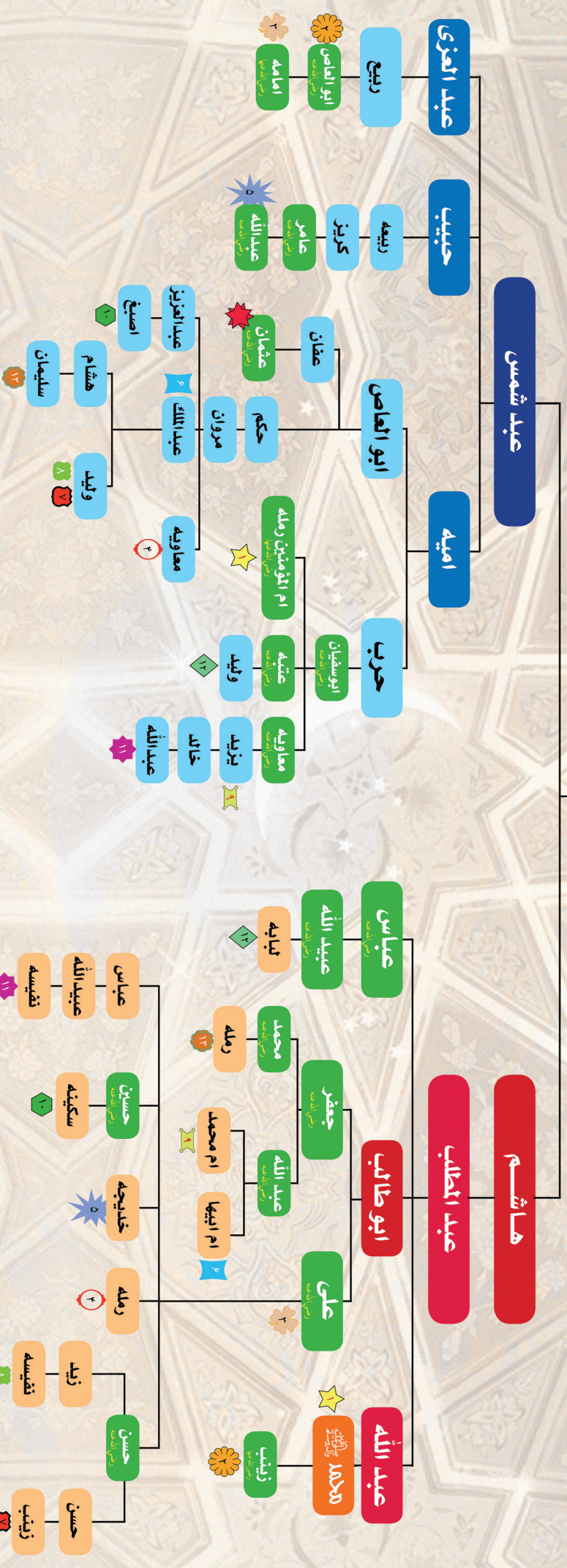
- ۱- نسب عثمان رضی الله عنه و نسب پیامبر ﷺ در عبد مناف جد سوم پیامبر ﷺ به هم می‌رسند.
  - ۲- عثمان با دو دختر پیامبر ﷺ (رقیه و ام کلثوم) ازدواج کرده است.
  - ۳- ارتباط خانوادگی میان این دو خاندان تا پنج نسل ادامه پیدا می‌کند؛ در این میان فرزندش ابان ونوه‌اش مروان بن ابان، و عبدالله و زید دو فرزند عمرو بن عثمان و برخی دیگر از نوه‌های ایشان با خاندان پیامبر ﷺ وصلت می‌کنند.
  - ۴- از میان نوادگان حسن رضی الله عنه دو ازدواج و از میان نوادگان حسین رضی الله عنه سه ازدواج با نسل عثمان رضی الله عنه صورت می‌گیرد.
- واضح و روشن است که ازدواج وسیله‌ای محکم برای تقویت ارتباط خانوادگی و اجتماعی می‌باشد، و هر اندازه این ازدواج‌ها بیشتر باشند روابط نیز قوی‌تر می‌گردند.
- حال به نظر شما وجود این خویشاوندی سببی در طول چند نسل پی در پی رمزی برای پیروزی پیامبر ﷺ در تربیت خاندان و اصحاب و یارانش نیست؟
- لازم به ذکر است که این ارتباط فامیلی به فرزندان و نوه‌هایشان نیز سرایت می‌کند!
- به دقت به این نکته توجه کنید.. آیا شما راضی هستید ارتباط فامیلی را با کسانی برقرار نمایید که اسلام و اخلاق آنها را نمی‌پسندید و یا اینکه راجع به عداوت آنان با خانواده خود مشکوک هستید؟
- اگر شما بدان رضایت نمی‌دهید، این را بدانید که اهل بیت و اصحاب بزرگوار بسیار جدی‌تر در این خصوص قدم برمی‌داشتند.

خویشاوندی میان اهل بیت پیامبر ﷺ و عمو زاده هایش

دوستی و خوشاوندی
میان اهل بیت و صحابه

ولله الحاف

روابط خویشاوندی اهل بیت رضی الله عنهم با عثمان بن عفان و نوادگانش رضی الله عنهم به خاطر اهمیت و کثرت در بخشی مستقل ذکر شده است.

نکته مهم: این شجره نامه در برگرفته برخی از خوشاوندی ها و نسب ها است و نه همه آنها.

قَالَ تَعَالَى : (مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) (الفتح: ٢٩)

این شجره نامه که بر اساس کتاب های مرجع مسلمانان است رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب را نشان می دهد و بیانگر آنست که ارتباط خویشاوندی میان آنان قبل و بعد از آن وقایع ادامه داشته است و استمرار رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب و خاندان آنها در طول تاریخ را می رساند، پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

یکی بودن شماره و شکل نشان دهنده خویشاوندی میان آن دو شخص بزرگوار از بنی هاشم و عمو زاده هاشمان است

▶

مهم ترین مراجع و مصادر:

- منتهى الأمال الزعباس قمى	- عدة الطالب اثر ابن عنبه
- الحبر اثر ابن حبيب	- أنساب الأشراف اثر بلاذرى
- الأصلية اثر ابن الحنفى	- تاريخ يعقوبى
- كشف الغمّة اثر اربلى	- مقاتل المالئيين اثر ابى الفرج اصفهانى
- تاريخ دمشق اثر ابن عساكر	- طباقات كبرى اثر ابن سعد
- طباقات كبرى اثر ابن سعد	- جمهرة أنساب العرب اثر ابن حزم
- نسب قریش اثر زبير بن بكار	

نمونه‌ی یازدهم

خویشاوندی سببی میان اهل بیت پیامبر ﷺ و عموزاده‌هایش

این نمونه ممکن است نسبت به سایر نمونه‌ها بندهای بیشتری داشته باشد. علی‌رغم اینکه خویشاوندی عثمان بن عفان رضی الله عنه را در یک نمونه‌ی مستقل ذکر کردیم، اما حقائق متعددی باقی مانده است که از خلال این نمونه به آن پی خواهید برد:

۱- اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله به دلیل این خویشاوندی‌های سببی در طول نسل‌های پی‌در پی از جامعه‌ی خود جدا نگشتند.

۲- سه تا از دختران پیامبر صلی الله علیه و آله با این خانواده‌ی قریشی ازدواج می‌کنند. (اگر عثمان رضی الله عنه را به عنوان معیار قرار دهیم).

۳- در این نمونه خواهیم دید که اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله هشت خویشاوندی سببی را با خاندان عثمان رضی الله عنه، شش خویشاوندی سببی را با خاندان مروان بن حکم و چهار خویشاوندی سببی را با خاندان ابوسفیان رضی الله عنه برقرار نموده‌اند.

۴- در این نمونه خواهیم دید که سیزده خویشاوندی سببی با خاندان علی رضی الله عنه صورت گرفته است.

۵- بیشتر این خویشاوندی‌های سببی بعد از رویدادهای (صفین، جمل و کربلا) صورت گرفته‌اند.

۶- چهار خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله و خاندان ابوسفیان صورت گرفته است که شریف‌ترین آنها ازدواج پیامبر صلی الله علیه و آله با ام حبیبه دختر ابوسفیان می‌باشد.^۱

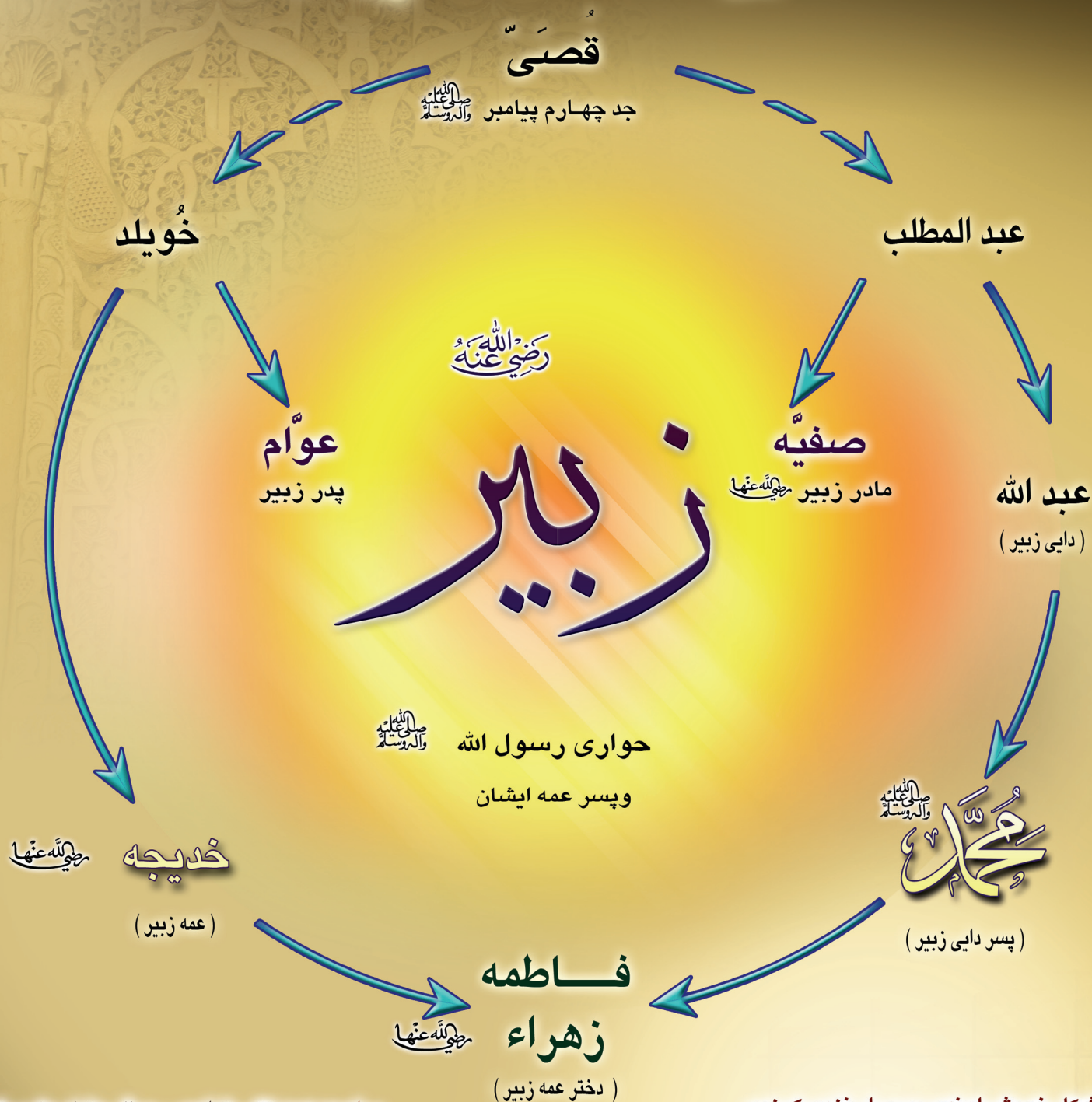

۱- نسب ام حبیبه با پیامبر صلی الله علیه و آله از نسب آن بزرگوار با سایر همسرانش نزدیک تر است.

دوستی و خویشاوندی
میان اهل بیت و اصحاب

زیر رَضِیَ عَنْهُ در منزل پیامبر ﷺ

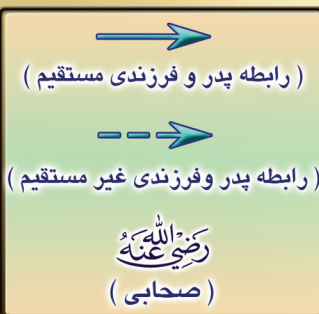

مراجع: همه کتب تراجم، رجال و تاریخ مرتبط با موضوع همانند:

- سیر أعلام النبلاء اثر حافظ الذهبي ۴۳/۱ .
- الإصابه اثر حافظ ابن حجر (شرح حال زبیر ﷺ) .
- القواعد والفوائد اثر محمد بن مکی عاملی ۳۲۷/۲ .
- مستدرکات علم الرجال اثر علی نمازی شاهرودی (۷۱۷۵) ج ۳/۱۹۱ .

این شکل خویشاوندی بسیار نزدیک زبیر بن عوام حواری رسول الله ﷺ با پیامبر را به وضوح نشان می دهد:

- ۱- وی پسر عموی پیامبر ﷺ است که نسبش در قصی بن کلاب به وی می رسد.
- ۲- وی پسر عمه پیامبر ﷺ، صفیه بنت عبد المطلب است.
- ۳- وی پسر برادر حضرت خدیجه بنت خویلد أم المؤمنین و همسر پیامبر ﷺ است.
- ۴- وی پسر دایی حضرت فاطمه زهراء است.

نمونه‌ی دوازدهم

زبیر رضی الله عنه در منزل پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

زبیر بن عوام بن خویلد بن عبدالعزی بن قصی بن کلاب قریشی اسدی (ابوعبدالله) به عنوان حواری پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم شهرت یافت.

ایشان پسر عمه‌ی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم (صفیه دختر عبدالمطلب) و یکی از ده نفری که مژده‌ی بهشت را دریافت کردند و یکی از شش نفر اهل شوری می‌باشد.

مادرش کنیه‌ی ابوطاهر را برای او برگزید که در اصل کنیه‌ی زبیر بن عبدالمطلب (برادر صفیه) بود؛ زبیر نیز کنیه‌ی ابوطاهر را برای پسرش (عبدالله) بکار برد.

زبیر در سن دوازده سالگی - و بنا به روایتی دیگر در سن هشت سالگی - اسلام آورد.

زبیر بن عوام رضی الله عنه از چند طریق با منزل پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم ارتباط پیدا می‌کند:

۱- نسب وی در «قصی بن کلاب» جد چهارم پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم با نسب پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم همسو می‌گردد.

۲- مادر زبیر، صفیه دختر عبدالمطلب بن هاشم قریشی است که عمه‌ی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و خواهر پدر و مادری حمزه رضی الله عنه است. مادر صفیه خاله‌ی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم (هاله دختر وهب) است. صفیه ابتدا با حارث بن حرب بن امیه ازدواج کرد اما پس از مرگ او با عوام بن خویلد بن اسد بن عبدالعزی ازدواج کرد و دو فرزند به نامهای زبیر و سائب را به دنیا آورد، صفیه اسلام آورد و همراه پسرش (زبیر) به مدینه هجرت کرد و تا زمان خلافت عمر رضی الله عنه در قید حیات بود.

۳- ام المؤمنین خدیجه دختر خویلد رضی الله عنها که نخستین زن مؤمن و سرور زنان دو جهان است، عمه‌ی زبیر می‌باشد.

۴- از این رو فاطمه دختر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم دختر عمه‌ی زبیر است.

پس حق داریم که با صدایی طنین انداز بگوییم: زبیر از نزدیکان پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بود.

ازدواج بین خاندان علی بن ابی طالب و خاندان زبیر بن عوام رضی الله عنهما

ارتباط خویشاوندی
بین آل علی و آل زبیر رضی الله عنهما
در طول ۱۰۰ سال

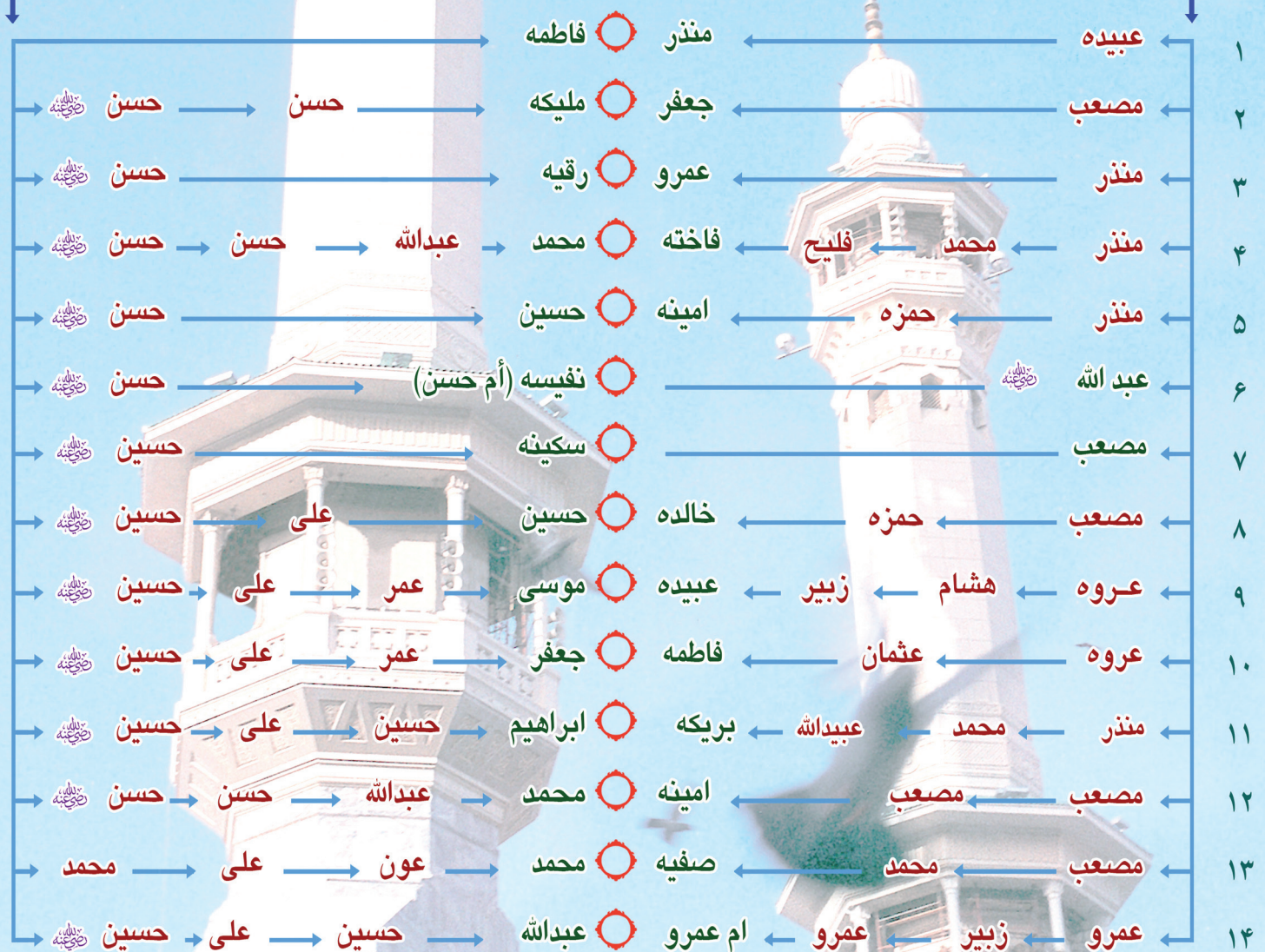
قصی بن کلاب

عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف

خویند بن اسد بن عبد العزی

علی بن ابی طالب رضی الله عنه

زبیر بن عوام رضی الله عنه

نکته مهم: این شجره شامل قسمتی از ازدواج ها و نسب ها است و نه همه آنها

رابطه پدر و فرزندی → رابطۀ ازدواج ○ صحابه رضی الله عنهم

مراجع و مصادر

- المعارف لابن قتیبة ۲۲۴
- شجرة طویسی محمد مهدی الجاهزی ۱۲۰
- جمهرة أنساب العرب لابن حزم ۵۵، ۵۳، ۲۲
- سر السلسلة العلویة لابن نصر البخاری ۸، ۶۹، ۷۸، ۷۹
- معجم رجال الحديث للبخاری ۷۶/۱۲
- نسب قریش للزبیری ۲۶، ۱۹
- الحیر لابن حبیب ۵۷
- مستدرکات علم الرجال للقمی ۸۲۲۶
- الجندی في أنساب الطالبيين - علی بن محمد الطلوی ۱۹۵
- الطبقات الکبری لابن سعد ۳۲۷/۵

قال تعالی : (مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) (الفتح: ۲۹)

در این شجره نامه، کتاب های مرجع مسلمانان شهادت می دهند و اظهار می کنند آنچه را که موجب استمرار رابطه گرم میان اهل بیت و اصحاب و نوادگان آنها در طول تاریخ است، پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

نمونه سیزدهم

ازدواج بین خاندان علی و خاندان زبیر علیهما السلام

این نمونه تکمیل کننده‌ی مطالبی است که تاکنون در مورد دوستی میان اهل بیت واصحاب به طور کلی، و میان خاندان علی بن ابی طالب و خاندان زبیر علیهما السلام به طور جزئی، ذکر شده است.

۱- این ازدواج ها بعد از واقعه جمل (سال ۳۶ هـ) رخ داده و بیانگر آنست که واقعه جمل مایه بغض و کینه بین آنان نشده است، وادعاهای پوچی که مستشرقان و برخی جاهلان از روی کینه توزی و حسادت به آن نسبت می دهند پایه و اساسی ندارد و دروغی بیش نیست.

۲- چهارده ازدواج در طول یک قرن و بین شش سلسله نسب آنان صورت گرفته است.

۳- شش گروه از این ازدواج ها با افرادی از خانواده حسن بن علی علیه السلام رخ داده که شامل: ازدواج با دو دختر وی رقیه و نفیسه، ازدواج با سه نوه‌ی (دو پسر و یک دختر به نام ملیکه) می باشد و عبدالله (ملقب به النفس الزکیه) نوه امام حسن دو بار با افرادی از خانواده زبیر ازدواج کرده است.

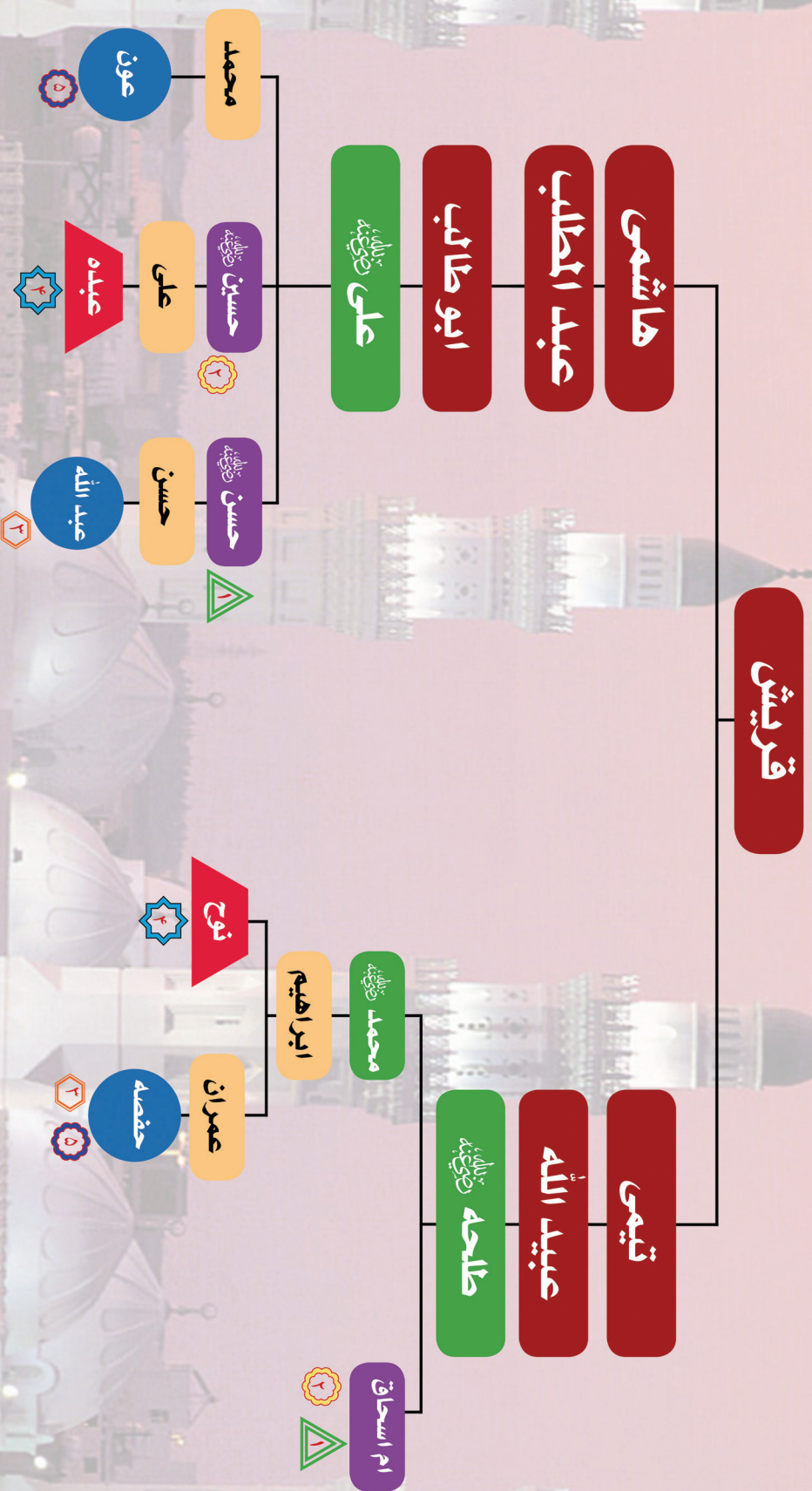
۴- شش گروه از این ازدواج ها با افرادی از خانواده حسین بن علی علیه السلام بوده که شامل دختر وی سکینه، و پنج نفر از نوه های وی می باشد.

۵- از اعضای خانواده مصعب بن زبیر علیه السلام پنج نفر با خاندان علی علیه السلام ازدواج کردند.

دوستی و خوشاوندی
میان اهل بیت واصحاب

خویشاوندی میان خاندان علی بن ابی طالب و خاندان طلحة بن عبید الله رضی الله عنهما

صحابه رضی الله عنهم یخی بودن شمار ۱۰ شکل و رنگ نشان دهنده خویشاوندی میان آن دو شخص بر مگر از اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله خاندان طلحه است

مهم ترین منابع و مصادر :

- انساب الاشراف اثر بلاذری / ۴۷۴
- مقاتل الطالبيين اثر ابی الطریح الصفهانی / ۱۲۲
- تاج الموالید اثر طبرسی / ۳
- الحبر اثر ابن حنیب / ۴۵۰، ۴۴۸، ۴۳۸

- المعارف اثر ابن قتیبہ / ۳۳۲
- جمہور انساب العرب اثر ابن حزم / ۵
- نسب قریش اثر زبیری / ۲
- الارشاد اثر مفید / ۱۳۰، ۲

نکته مهم: این شجره نامه در برگزیده برخی از خویشاوندی ها و نسب ها است و نه همه آنها.

قال تعالى : (مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) (الفصح: ۲۹)

این شجره نامه که بر اساس کتب های مرجع مسلمانان است رابطه گرم میان اهل بیت واصحاب را نشان می دهد واستمرار رابطه صمیمی میان اهل بیت واصحاب وخاندان آنها در طول تاریخ را می رساند.

پس باید از مسائل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

نمونه‌ی چهاردهم

ارتباط خویشاوندی میان خاندان علی علیه السلام و خاندان طلحه رضی الله عنه

در این نمونه دلایل بیشتری بر رد دروغ‌پردازیها در مورد جنگ جمل خواهید یافت که شما را برای پرهیز از آن دروغ‌پردازیها تحریک می‌کند. و در اینجا باید پرسید که چه چیزی اهل بیت را برای ازدواج با خاندان زبیر - چنانکه اشاره شد - و خاندان طلحه - چنانکه خواهید دید - برمی‌انگیزد؛ اگر کینه و بغض دل و درونشان را فرا گرفته است؟

طلحه پسر عبیدالله بن عثمان بن عمرو بن کعب بن سعد بن تیم بن مره بن کعب بن لؤی بن غالب است. او قریشی نسب و از قبیله‌ی تیم است. ابومحمد (طلحه) یکی از ده نفری است که مژده‌ی بهشت دریافت کردند و جزء هشت نفری است که از همان ابتدا اسلام آوردند، و یکی از پنج نفری است که بنا به دعوت ابوبکر به اسلام روی آوردند و یکی از شش نفر اهل شوری است که سیدنا عثمان رضی الله عنه را به خلافت برگزیدند. فضیلت و سابقه‌ی خدمات این بزرگوار به اسلام برای همگان واضح و روشن است و ما در این نمونه تنها به نکات زیر اشاره می‌کنیم:

۱- حسن بن علی علیه السلام با ام اسحاق (دختر طلحه رضی الله عنه) ازدواج می‌کند و در نتیجه‌ی این ازدواج فرزندی به نام حسن به دنیا می‌آید.

۲- بعد از وفات حسن بن علی علیه السلام بنا به وصیت ایشان، برادرش (حسین بن علی) با ام اسحاق ازدواج می‌کند و فرزندی به نام فاطمه‌ی صغری به دنیا می‌آورد.

۳- سؤال: آیا حسن و حسین در معرکه‌ی جمل شرکت نداشتند؟ حال اگر معرکه‌ی جمل آن گونه بوده که مستشرقین و برخی جاهلان بدان پرداخته‌اند، پس چرا اینان با نسل طلحه ازدواج کرده‌اند؟

هوشیار باشید هوشیار! زیرا دسیسه‌های پنهانی شبهاتی در تاریخ وارد نموده است.

۴- عبدالله (المحض) پسر حسن بن حسن بن علی بن ابی طالب و عون بن محمد بن علی بن ابی طالب یکی پس از دیگری با حفصه دختر عمران بن ابراهیم بن محمد بن طلحه ازدواج کردند.

۵- عبده دختر علی بن حسین بن علی بن ابی طالب با نوح بن ابراهیم بن محمد بن طلحه ازدواج کرد.

۶- خواننده‌ی گرامی! اهل بیت و اصحاب بزرگوار رسول خدا به عنوان الگو و قدوه همیشه در پی حفظ اتحاد امت اسلامی بودند.

دامادهای حسین بن علی بن ابی طالب

از مطهر بن محمد بن طاهر

حاصلی
بِاللہ عَزَّوَجَلَّ

[illegible]

- منتقى الأمل لعباس القمي
- المحبر لابن حبيب
- الأصلي لابن الطمّاني
- كشف القمعة للأردلي
- أعيان الشيعة لحسن الأمين العاملي
- أنساب الأشراف للبلادي
- تذكرة الفقهاء للحلي
- مقاتل الطالبين لأبي الفرج الأصفهاني
- تاريخ دمشق لابن عسّاك
- الطبقات الكبرى لابن سعد
- جمهرة أنساب العرب لابن حزم
- نسب قرينش للزبير بن بكار

نمونه‌ی پانزدهم

دامادهای حسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام از میان فرزندان اصحاب

اکنون به فرزندان حسین بن علی علیه السلام بخصوص علی بن حسین بن علی و دو خواهرش (فاطمه و سکینه) اشاره می‌کنیم. ما در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدیم که اینان نیز همراه پدر شهیدشان در رویداد کربلا شرکت داشتند.

اما نکات مورد نظر ما عبارتند از:

- ۱- حسن (المثنی) پسر حسن بن علی بن ابی طالب و همسر فاطمه دختر حسین بن علی در حادثه‌ی دلخراش کربلا با زخمی ضعیف نجات پیدا کرد، ایشان از فاطمه سه پسر نجیب به نامهای حسن (المثلث)، عبدالله (المحض) و ابراهیم (الغمر) و دو دختر به نامهای زینب^۱ و کلثوم^۲ داشتند.
- ۲- فاطمه بعد از وفات حسن المثنی در سال (۹۷هـ) با عبدالله بن عمرو بن عثمان بن عفان (ملقب به مطرف) ازدواج کرد و پسری به نام دیباج و دختری برای او به دنیا آورد.
- ۳- سکینه دختر حسین نیز با عبدالله بن حسن بن علی بن ابی طالب ازدواج کرد.^۳ این بزرگوار که کنیه اش ابوبکر بود در واقعه‌ی (طف) همراه خانواده‌اش شهید شد.
- ۴- سکینه بعد از عبدالله با مصعب بن زبیر بن عوام ازدواج کرد و فرزندی به نام فاطمه برای او به دنیا آورد.
- ۵- بعد از اینکه مصعب در سال (۷۱هـ) به قتل رسید عبدالله بن عثمان بن عبدالله بن حکیم بن حزام با سکینه ازدواج کرد و در نتیجه این ازدواج سه فرزند به نامهای عثمان (ملقب به قرین)، حکیم و ربیعہ بدنیآ آمدند.
- ۶- سکینه بعد از وفات عبدالله با زید بن عمرو بن عثمان بن عفان ازدواج کرد.
- ۷- بعد از وفات زید، ابراهیم بن عبدالرحمن بن عوف با وی ازدواج کرد اما بعد از سه ماه او را طلاق داد.
- ۸- سپس اصبع بن عبدالعزیز بن مروان بن حکم، برادر خلیفه‌ی راشد عمر بن عبدالعزیز، با او ازدواج کرد. اما خیلی زود از دنیا رفت.

در این خصوص نکات زیر قابل توجه می‌باشند:

- الف- در بیشتر ازدواج‌های سکینه، برادرش علی بن حسین علیه السلام ولی او بوده است.
- ب- دو نفر از شوهران سکینه در همان روزهای اول ازدواج به قتل رسیده‌اند، یکی دیگر از آنها وفات کرده و دیگری نیز بعد از چند ماه او را طلاق می‌دهد. این نکته بیانگر آن است که سکینه شوهران زیادی داشته است.

- ج- آنچه قابل توجه است اینکه شوهران سکینه از میان فرزندان و نوه‌های اصحاب بخصوص افرادی همچون: عثمان، زبیر و عبدالرحمن بن عوف علیهم السلام هستند، و این بیانگر وجود نهایت محبت و دوستی حتی میان نوه‌های آنها می‌باشد.

۱- خلیفه‌ی اموی ولید بن عبدالملک با او ازدواج کرد.

۲- با پسر دایی خود امام محمد باقر ازدواج کرد.

۳- در برخی منابع نام وی را قاسم ذکر کرده‌اند.

محمد باقر

محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب رحمته الله علیه
(میلاد سال ۵۶ هـ - وفات سال ۱۱۴ هـ)

- ام سلمه (هند مخزومی) رحمته الله علیه
(ام المؤمنین)
- ابو سعید خدری انصاری رحمته الله علیه
- انس بن مالک انصاری رحمته الله علیه

استاذ وی
از صحابه

• جابر بن عبد الله انصاری رحمته الله علیه

• عبد الله بن عباس هاشمی رحمته الله علیه

• عبد الله بن عمر بن خطاب رحمته الله علیه

از گفتار باقر رحمته الله علیه

- از باقر راجع به تزئین شمشیر سؤال شد؛ وی در پاسخ گفت اشکالی ندارد، زیرا ابو بکر صدیق رضی الله عنه نیز شمشیر خود را مزین می کرد، به وی گفته شد: چرا کلمه صدیق را برای وی به کار می برید؟ امام فوراً رو به قبله ایستاد و سه بار گفت: آری می گویم صدیق، و هر کس صدیق را برای او بکار نبرد، خدا در دنیا و آخرت ستمن وی را تصدیق نخواهد کرد.

در باره باقر رحمته الله علیه می گویند

- در زمان خودش سرور بنی هاشم بود، معروف به باقر به معنی شکافنده علوم شد چون از نظر علمی بسیار دقیق و آگاه بود.

روایت در
کتاب تسعه
دارد

۲۴۰
بیشتر
از

مادر وی

ام عبد الله

بنت حسن

ابن علی بن ابی طالب رحمته الله علیه

از همسرانش

ام فروه

بنت قاسم

ابن محمد بن ابی بکر صدیق رحمته الله علیه

مراجع:

- اصیلی اثر ابن طلقی ۱۴۹
- تهذیب الکمال اثر حافظ مزی ۱۳۷/ ۲۶
- تذکره الحفاظ اثر حافظ ذهبی ۱۲۲/ ۱
- عمده الطالب اثر ابن عنبه ۳۴۵
- سیر اعلام النبلاء اثر حافظ ذهبی ۳۰۲/ ۴
- کشف الغمه اثر اربلی ۳۰۲/ ۲

نمونه‌ی شانزدهم

امام محمد باقر (رحمه الله)

این نمونه راجع به امام بزرگوار ابوجعفر محمد بن علی^۱ بن حسین بن علی بن ابی طالب است. ایشان در سال (۵۶ هـ) در شهر مدینه متولد شدند.

چون از نظر علمی بسیار دقیق و آگاه بوده لقب باقر را به وی داده‌اند.

مشهورترین اساتید این بزرگوار گروهی از اصحاب هستند، صحابیانی همچون: جابر بن عبدالله انصاری، انس بن مالک، ابوسعید خدری، عبدالله بن عمر و عبدالله بن عباس علیهم‌السلام. این نکته بیانگر وجود ارتباط علمی و فرهنگی میان اهل بیت و اصحاب گرامی است.

صرف نظر از کتاب های تفسیر و...؛ در مهم ترین کتابهای حدیث ۲۴۴ روایت از امام باقر نقل شده است.

همچنان که قبلاً نیز بیان داشتیم امام باقر داماد خاندان ابوبکر صدیق رضی الله عنه بود، زیرا جدش (پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم) با عاتشه ازدواج کرده و عموی پدرش (حسن بن علی) با حفصه دختر عبدالرحمن بن ابوبکر صدیق ازدواج کرده و همچنین برادر زاده اش اسحاق بن عبدالله بن علی بن حسین با خاندان ابوبکر فامیل شده و از اخوت، برادری، محبت و وفاداری آنها نهایت استفاده را برده اند. لذا او نیز به تبعیت از این دودمان شریف خود با فروه دختر قاسم بن محمد بن ابوبکر صدیق رضی الله عنه ازدواج کرد و در نتیجه‌ی این ازدواج فرزندی به نام صادق چشم به جهان گشود.

این نمونه را با ذکر روایت اربلی از امام باقر به پایان می‌رسانم آنگاه که راجع به تزئین شمشیر از امام باقر سؤال می‌کند در پاسخ می‌گوید: اشکالی ندارد، زیرا ابوبکر صدیق نیز شمشیر خود را مزین می‌کرد، اربلی می‌گوید: گفتم: چرا کلمه‌ی صدیق را برای وی به کار می‌برید؟ امام در پاسخ رو به قبله ایستاد و با صدایی مهیب سه مرتبه پشت سر هم گفت: آری می‌گویم: صدیق، و هر کس کلمه‌ی صدیق را برای او به کار نبرد، خداوند در دنیا و آخرت سخن او را تصدیق نخواهد کرد!^۲

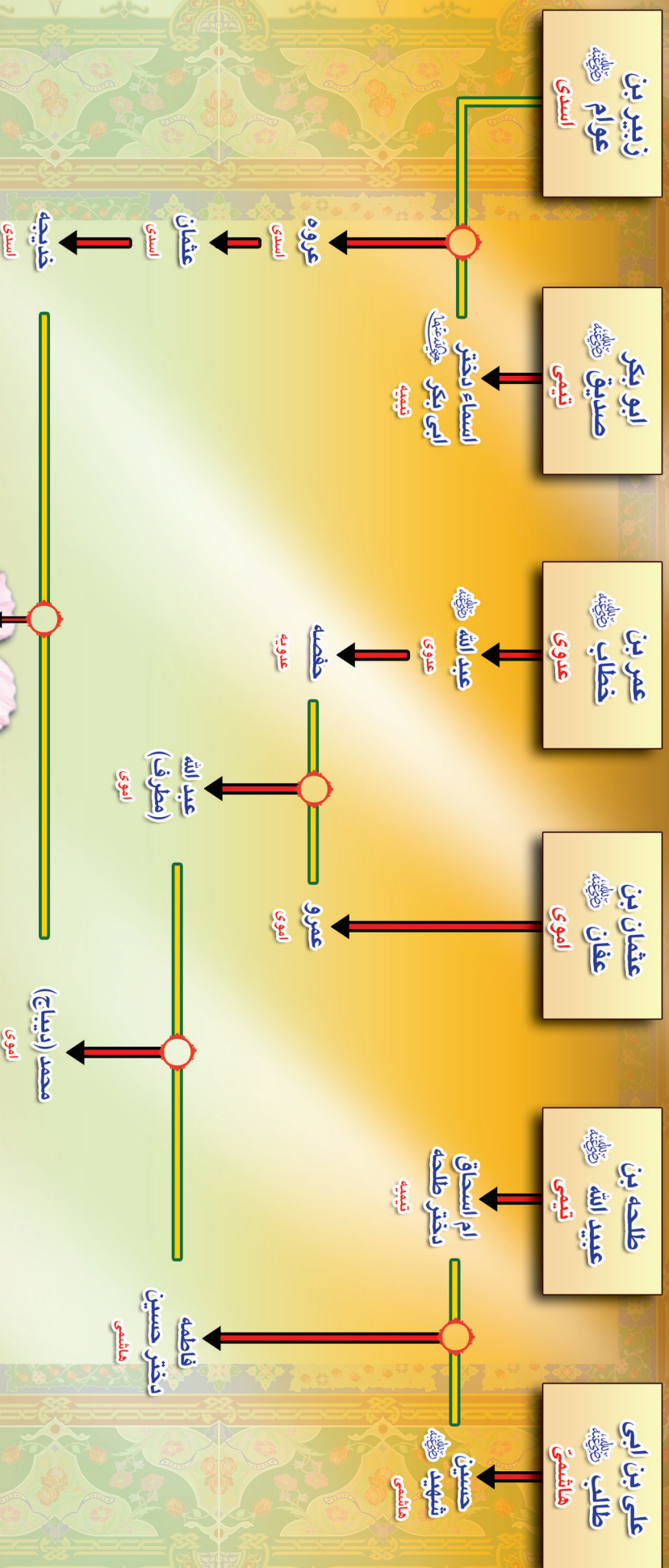
۱- علی بن حسین پدر امام محمد باقر و مشهور به زین العابدین است.

۲- کشف الغمه (۳۶۰/۲).

دوستی و خوشاوندی
میان اهل بیت و اصحاب

حفصه دختر محمد (دیباج) و نوه خلفای
راشدین و طالع وزیر رضی اللہ عنہم اجمعین

۸۱۶

- المحبر لابن حبيب ٤٠٤/١
- المدش لابن الجوزي ٢٩
- الجوهرة في نسب النبي والعشرة المبيري ٢٢٣/١
- المعارف لابن قتيبة ٢٠٠
- شرح فتح البلاغة لابن أبي الحديد ٢٢٦/٥

رابطہ پذیر و فرزندى

رابطہ ازدواج

اجداد حصه از عشره مبشره به بهشت

نمونه‌ی هفدهم

حفصه دختر محمد دیباج و نوه‌ی خلفای راشدین و طلحه و زبیر رضی الله عنه

بعد از گذشت (۱۵۰) سال هنوز هم میان نوه‌های اهل بیت و اصحاب کرام ارتباط و همبستگی برقرار بود، دلیل برای این ادعا همین نمونه است:

حفصه دختر محمد دیباج بن عبدالله (مطرف) بن عمرو بن خلیفه راشد و امام عادل (عثمان) بن عفان است.

حفصه از جهات مختلف، دختر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم، ابوبکر، عمر، عثمان، علی، طلحه و زبیر رضی الله عنه می‌باشد:

- مادر ایشان خدیجه دختر عثمان بن عروه بن زبیر است.
- و مادر عروه، اسماء دختر ابوبکر است.
- و مادر محمد دیباج، فاطمه دختر حسین بن علی است.
- و مادر فاطمه دختر حسین، ام اسحاق دختر طلحه بن عبیدالله است.
- و مادر عبدالله بن عمرو بن عثمان بن عفان، حفصه دختر عبدالله بن عمر بن خطاب است، حفصه به زینب دختر عمر بن خطاب نیز شهرت داشت.

خواننده‌ی گرامی! آیا این همبستگی خانوادگی عجیب و شگفت انگیز را تصور می‌کردی؟

ببینید که فرزندان اهل بیت و اصحاب گرامی چگونه از هر گونه اختلافی گذشت کرده‌اند.

نمونه‌ی هیجدهم

امهات المؤمنین یا همسران پیامبر ﷺ

اکنون ارتباط نسبی همسران پیامبر ﷺ را با خاندان آن بزرگوار مورد بحث قرار می‌دهیم. شما در این نمونه با یازده همسر پیامبر ﷺ آشنایی پیدا می‌کنید که نامهایشان طبق قرابت نسبی آنها با پیامبر ﷺ مرتب شده است:

۱- از میان همسران پیامبر ﷺ جویریة دختر حارث مصطلقیه خارج از سلسله‌ی نسب پیامبر می‌باشد، زیرا بنا به قول ارجح ایشان از قبیله‌ی قحطانیه است و همچنین صفیه دختر حبیب بن اخطب نیز جدا از آن سلسله می‌باشد چون او هم نواده‌ی اسحاق بن ابراهیم خلیل الله است.

۲- جز خدیجه و زینب دختر خزیمه همه‌ی همسران پیامبر ﷺ بعد از آن بزرگوار دار فانی را وداع گفته‌اند.

۳- همه‌ی آنها در قبرستان بقیع دفن شده‌اند جز خدیجه که در «حجون» مکه و میمونه که در «سرف» به خاک سپرده شده‌اند.

۴- بعد از وفات پیامبر ﷺ، زینب دختر جحش رضی الله عنها در سال (۲۰هـ) قبل از همه‌ی همسران پیامبر ﷺ به ایشان پیوست.

همانگونه که زینب با پیامبر ﷺ از طریق مادرش (امیمه دختر عبدالمطلب، عمه‌ی پیامبر ﷺ) ارتباط نسبی داشت.

۵- تعداد احادیثی که توسط برخی از همسران پیامبر ﷺ روایت شده به شرح ذیل است:
عائشه (۲۱۰)، ام سلمه (۳۷۸)، میمونه (۷۸)، ام حبیبه (۶۵)، حفصه (۶۰)، زینب دختر جحش (۱۱)، صفیه (۱۰)، جویریة (۷)، و سوده (۵).

۶- از میان همسران پیامبر ﷺ تنها حضرت عائشه رضی الله عنها دوشیزه بوده است.

۷- ام سلمه در سال (۶۱هـ) بعد از همه‌ی همسران پیامبر ﷺ وفات کرد، همانگونه که میمونه نیز آخرین همسری بود که پیامبر ﷺ با او وصلت نمود.

این سلسله‌ی نسب امهات المؤمنین بود که نسب مبارک آنها با نسب شریف پیامبر ﷺ در ارتباط بود.

عشره مبشره ده دهمت

ابو جعفر
عبدالله بن علی

عبدالله بن علی
عبدالمطلب

ابو عبیده

عبدالله بن عباس

سعید

عبدالله بن عباس

عمر

عبدالله بن عباس

طلحه

عبدالله بن عباس

ابو بکر

عبدالله بن عباس

سعد

عبدالله بن عباس

عبد الرحمن

عبدالله بن عباس

زبیر

عبدالله بن عباس

عثمان

عبدالله بن عباس

علی

عبدالله بن عباس

اسماعیل
علیه السلام

عبدالله بن عباس

ابن زید

ابن خطاب

ابن عبیدالله

ابن عثمان

ابن مسالک
(ابی و قاص)

ابن عوف

ابن عوام

ابن عفان

ابن طالب

عبدالمطلب

عبدالله

ایلیاس

مدرکه

خزیمه

کنانه

قیس

الاضمر

مالک

فهر
(قریش)

غالب

لؤی

کعب

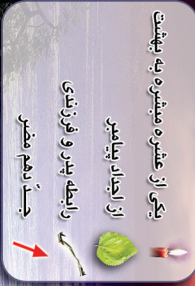
مرقه

کلاب

قصی

عبد مناف

هاشم

نمونه ی نوزدهم

عشره ی مبشره

این نمونه راجع به ارتباط نسب شریف پیامبر ﷺ با نسب عشره ی مبشره است. لازم به ذکر است که احادیث فراوانی در خصوص بهشتی بودن این ده نفر روایت شده است؛ از جمله آنچه ابوداود در سنن خود (ج ۲/ ص ۶۲۳) روایت کرده است:

سعید بن زید بلند شد و گفت: گواهی می‌دهم که از رسول خدا ﷺ شنیدم که می‌فرمود: ده نفر از اهل بهشت هستند: پیامبر در بهشت است، ابوبکر در بهشت است، عمر در بهشت است، عثمان در بهشت است، علی در بهشت است، طلحه در بهشت است، زبیر بن عوام در بهشت است، سعد بن مالک در بهشت است، عبدالرحمن بن عوف در بهشت است، و اگر بخواهم می‌توانم نفر دهم را نیز نام ببرم. سعید می‌گوید: اصحاب دو مرتبه پشت سر هم گفتند: او کیست؟ پیامبر ﷺ فرمود: سعید بن زید است.

اکنون به نکات زیر توجه کنید:

- ۱- آنها همان گونه که در دعوت اسلامی به پیامبر ﷺ نزدیک بوده‌اند، در نسب نیز با او قرابت داشته‌اند.
- ۲- اسماعیل بن ابراهیم خلیل الله جد این ده نفر می‌باشد.
- ۳- هر گونه بدگویی در خصوص یکی از آنها بدگویی در حق نسب و دودمان پیامبر ﷺ است.
- ۴- از میان این ده نفر، سعد و عبدالرحمن رضی الله عنهما از قبیله ی بنی زهره (دایی‌های پیامبر ﷺ) هستند.
- ۵- و ابوبکر صدیق و پسر عمویش (طلحه) رضی الله عنهما از قبیله ی بنی تیم هستند.
- ۶- عمر و سعید بن زید رضی الله عنهما نیز که عموزاده ی همدیگر هستند از قبیله ی بنی عدی می‌باشند.
- ۷- از میان این ده نفر تنها پدر ابوبکر صدیق اسلام آورد.
- ۸- خلفای چهارگانه و شش نفر اهل شوری همان کسانی هستند که مژده ی بهشت را دریافت کردند.
- ۹- ابوبکر قبل از همه و سعد بن ابی وقاص بعد از همه دار فانی را وداع گفتند.
- ۱۰- عمر، عثمان، علی، طلحه و زبیر به شهادت رسیدند.
- ۱۱- عشره ی مبشره از اهل بدر هستند و جز عثمان رضی الله عنه همه ی آنها از اهل بیعت الرضوان نیز بودند. لازم به ذکر است که بیعت الرضوان به خاطر عثمان برگزار شد.

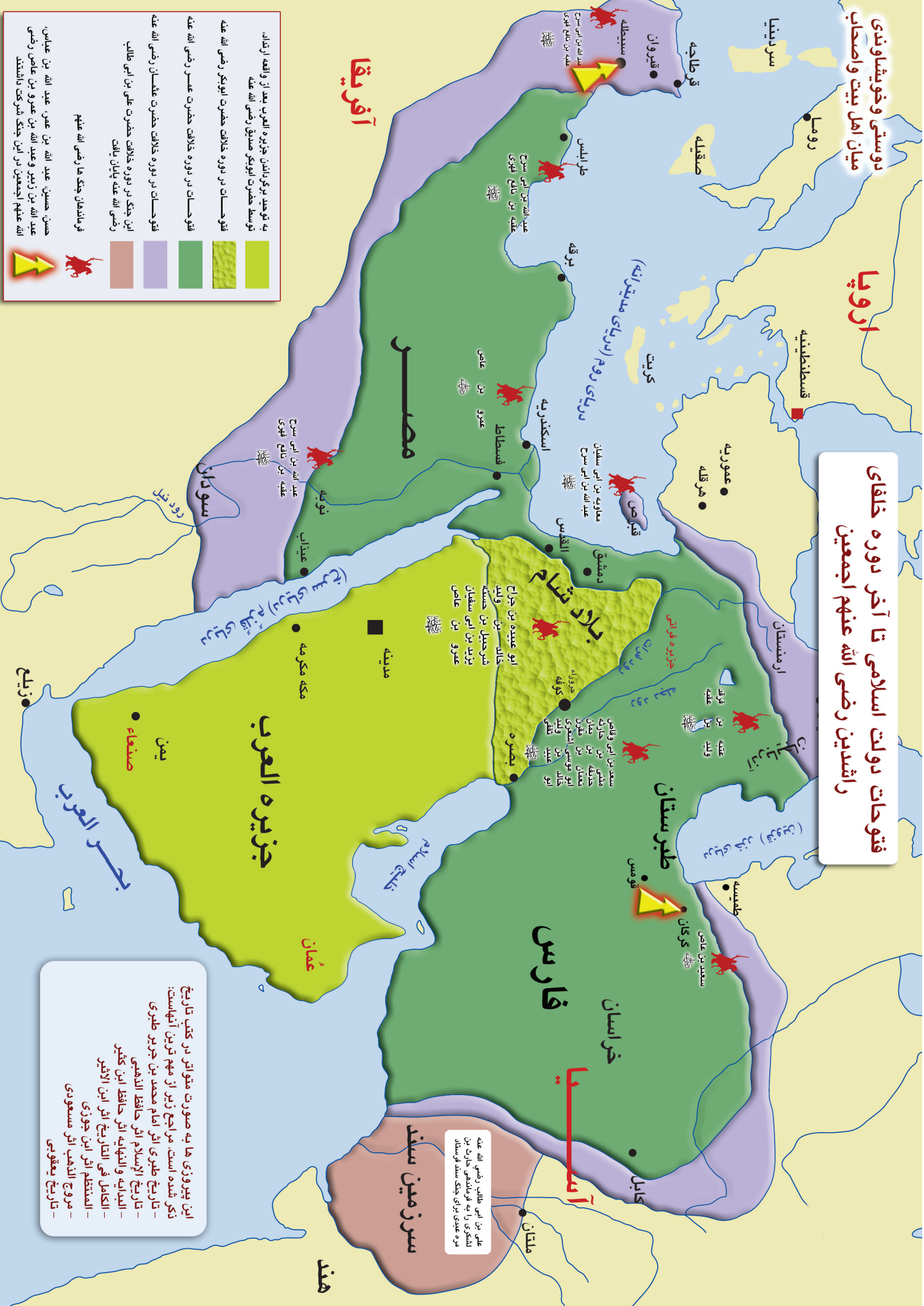
دوستی و خوشاوندی
میان اهل بیت و اصحاب

اروپا

فتوحات دولت اسلامی تا آخر دوره خلفای
راشدین رضی الله عنهم اجمعین

آفریقا

هند

- به توحید برگزاندن جزیره العرب بعد از واقعه اترخان.
- توسط حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه
- فتوحات در دوره خلافت حضرت ابوبکر رضی الله عنه
- فتوحات در دوره خلافت حضرت عمر رضی الله عنه
- فتوحات در دوره خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه
- این جنگ در دوره خلافت حضرت علی بن ابی طالب رضی الله عنه پایان یافت
- فرماندهان جنگ ها رضی الله عنهم
- حسن حسین عبد الله بن عمر عبد الله بن عباس عبد الله بن زبیر و عبد الله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهم اجمعین در این جنگ شرکت داشتند

این پیروزی ها به صورت متواتر در کتب تاریخ
ذکر شده است. مزاج زیر از مهم ترین آنهاست:

- تاریخ طبری اثر امام محمد بن جریر طبری
- تاریخ الإسلام اثر حافظ الذهبی
- الجلیه و النهایه اثر حافظ ابن کثیر
- الکامل فی التاریخ اثر ابن الاثیر
- الملتزم اثر ابن جوزی
- مروج الذهب اثر مسعودی
- تاریخ یعقوبی

علی بن ابی طالب رضی الله عنه
اشکری را به فرماندهی حارث بن
مروه عقیق برای جنگ سند فرستاد

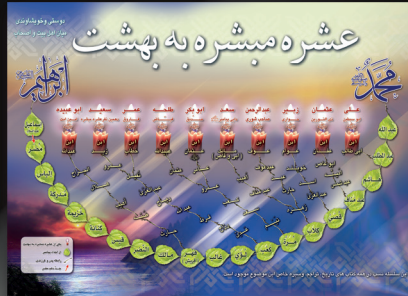

برخی از کتاب‌های چاپ شده سایت عقیده

برای دریافت این کتاب به سایت کتابخانه عقیده مراجعه کنید

www.aqeedeh.com

